

א מראות נגעים. שם ב
שמות ג. ה. כ"י. כ"ב
שם. תוספת דגם. א"ל
שם. ש"ן. ל"ד.

אחר אהלות הביא נגעים. וענינו שהוא מדבר מטומאת צרעת. שהמציורע ישמא באהל. ויש בו קצת דמיון מטומאת מת. כמו שיתבאר במקומו. הרמב"ם:

תוספות הדרשים
פ"א משנה א [בתי"ב
ד"ה] ש"ן. כ"ו. ואין
לקשות כ"ו. והרמ"ב על
סג"ל כתב ד"ה כ"ו כתב
בהרה"ס וספחת ושא. ה"ה
ד"ה ק"ו ספחת א"ל אמאי
דכ"ה מיניה דהיינו לבהרת
שאר עו בלוגן יותר מכל
יגע יהיה לה תולדה. אמנם
כש"ש"א"י כ"ב עו. היינו
לזמירי שמה לא יהיה
תולדה. קמ"ל קמ"ל דגם
לש"ה יהיה לה תולדה.
ומעשה יש לבהרת תולדה
מק"י דש"ה. ע"ל ג"ס
מורי הר"ן ז"ל:

אליהו רבא

פ"א א שניה לה כסוד
היכל. ר"מ
והכמים תמיינו ס"ל סוד
היכל לכן ממנו לכן
ודקתני סיפא פתוח
הפוח כש"ה הפוח כסוד
וכן לר"ע קתני א"ל של
ש"ה ע"ה ואל סוד דיהה
היכל ותני נמי (פ"י ב')
היה כש"ה ונעשה כסוד
היכל וכן סוד מעלת
ש"ה סוד אמר לן וקרום
פ"ה וכן גמ' (ש"טות ה')
א"י תימנא מעי' ד"ה כ"י
ד"ה ל"ע כ"ו דלמ"ו
למעלה מ"ו א"י ע"ה סוד
היכל מלמ"ק כ"ו וק"ל
ועינין ופריק (ס"ו)
ובש"ה מי שש"ה ל"ה
והתני ר"ע אמר דהמ"ה
ש"ה ובה כ"ו כ"ו כ"ו
גמ' א"ל של בהרת ע"ה
כש"ה ואל סוד דיהה הימנ
גמ' א"ל של בהרת ע"ה
וה"ה א"ל של אמר דיהה
הימנ מעיני ל"ה א"י
א"י הכי נמי והתני ר"י
נתן אמר ר"ע אמר ר"ע
של סוד דיהה הימנ א"ל
של אמר דיהה הימנ. וה"ה
ש"ה א"ל דמשש"ה ל"ה
למנ"י דקתני של סוד
דיהה הימנ מ"ה ד"ה
כ"ו ל"ה מי של אמר דיהה
הימנ ותי א"ל כל הכי
מנ"י דקתני שלג וכו'
שבו"ה ק"ה מנש"ה ל"ה ואל
ר"י ש"ה ל"ה מ"ה קמ"ה הפוח
שכ"ה הפוח כסוד ותני
היה כש"ה ונעשה כסוד.
א"ל הכי קמ"ה ר"י תימנ
דלמ"ה מ"ה של אמר
לכן ע"ה מסוד וקמ"ה
מנ"י ד"ה כ"י א"י הכי
נ"י

תוספות אנשי שם
פ"א ת"י"ם ד"ה
ש"ה ארבעה
כ"ו: ספחת זו ש"י לבהרת
כ"ו אמנם הרא"ה פירושו
ל"ה כ"ה דגמ"י ספחת
ש"י ושא"ה ומראה הנגע
עמוק זו ש"י לבהרת כ"ו
פ"י. (ל"ה): בא"ד
דא"ת"א כ"י כ"ו. ונראה
נפלאו א"ך ע"ה מעין
כמנ"ה המה כ"י הר"ם
כ"י כ"י ר"י וז"ל וז"ל
כ"י כ"י ר"י וז"ל וז"ל

פרק א א שנים ש"ן ט'. עיין מ"ש בזה בריש מסכת
שבועות: [ש"ה] ארבעה. פ"י ה"כ
דמריבין לאו מספחת כ"ו והט"ל הכתוב לספחת בין שאת לבהרת
כ"ו. כ"פ קמ"ה לשבועות ד"ו במתנייתא תנא הט"ל הכתוב כ"ו
לומר לך כש"ה טפילה לשאת. כך
טפילה לבהרת. והביאה הר"ם ופירשה
כש"ה טפילה לשאת. כלומר שיש לה
תולדה. דפשיטא דקרא ספחת לשאת
ק"י. כך טפילה לבהרת ע"כ. וז"ל
דהכי ילפינן ד"ה קרא כפשיטא שאין
ספחת אלא לשאת. א"כ הואיל

והבהרת היא העוה ה"ל להכתוב לכתוב בהרת ושאת וספחת והוי לא זו אף זו. והיאך אמר שאת תחלה והיא גבוהה דהשאת הוא זו וא"ל
זו. אלא דלכ"י אקדמי' לשאת להטיל הספחת ציינו. דהשאת אי איהא לספחת לשאת לחוד' ק"י כפשיטא דקרא. ה"ל לכתוב בהרת
שאת וספחת. והוי כתיבין בדרך לא זו אף זו. וגם הספחת א"ל שאת. אלא מש"ה אקדמייה להטיל ציינו כ"ו. ואין להקשות לכתוב
בהרת וספחת ושאת. דפשיטא דהוי משמעו ספחת לבהרת דסמוך לו ל"ד. ואין כאן קושיא בסדר שהרי נשנו בלא זו אף זו. כך
ג"ל לפרש. ותמייני על הר"ם שכתב כ"פ תורע וז"ל א"ע"פ שלא נכתבה בתורה ספחת רק פעם אחת. ואין לרבות שנייה רק לבהרת.
שהיא היותר עוה. מ"מ מונכח בין שאת לבהרת. דייקו רז"ל מיניה דק"י אחרונייהו כ"ו ע"כ. וכלפי ל"ה. שהרי התנא שונה לומר
לך כש"ה טפילה לשאת כ"ו. וכן המקשן שם [ד"ו ו ע"ב] קודם שהובאה הברייתא מקשה בזה הלשון אשכחן טפילה לשאת טפילה לבהרת
מלן. וכן נמי קודם שהובאה הברייתא. משני ר' יודא נאמרה לבנה בשאת ונאמרה לבנה בבהרת מה לבנה האמורה בשאת יש לה
טפילה כ"ו. מכל ה"ן דלדבר' פשיטא דקרא לטפילה אשאת מריבין לכן ה"טון כמו שכתבתי בס"ד. ומ"מ ראיתי כסדרה הר"ם
ב"כ שאת זו שאת. בהרת זו בהרת. ספחת זו שני לבהרת. ומראה [הנגע] עמוק שני לשאת. ע"כ. וז"ל ג"כ דלתיא כר"מ
שנותן תולדה לשאת. לבנה יותר ממנה: [בהרת עוה כש"ה שני לה כסוד היכל כ"ו. מוסק הר"ם וכן התוס' פ"ק לשבועות ד"ה
[ד"ה ב' ש"ן ד'] שאין דרך גע לבא אלא ב' מדלות הללו. ומינה בכל אחד ואחד יש כמה מראות. כגון שלג שיש שלגים שמשקמים

מלאכת שלמה
פרק א א כתב הרמב"ם ז"ל שהחיל התנא בחלוקת נגעי עור בשר כמו
שעשה הכתוב ע"כ: מראות נגעים וכו'. רפ"ק לשבועות ב"ד
ס' וז"ל שם התלמוד לומר דברי ר"מ כמו שהוא שני בל"ן: שנים שהם
ארבעה. גרסי' דלמראה יאמר מראות כמו מנחה מתהו וכו' היכי דכתיב
ועתה יייתי לפני מתת ה"ל קתני פסיר מראות שנים תוס' רפ"ק דשבת
וגם ברפ"ק לשבועות פירשו הם ז"ל למראה ל"ן וכו' כדכתיב אז הארצה
נגדול הוה. עוד כתבו ז"ל ותן נמי ר' דוסא בן ברביה אומר שלשים וששה
עקיבא בן מהללאל אומר כשעים וששים והא דקתני עובא משום דכתיב נמי
פתיכי א"י כ"ל נעשי בתים ובגדים ע"כ ורש"י ז"ל נמי פירש שם בשבועות
מראה ל"ן וכו' הוא ולכ"י תנן ל"ו וכו' כדכתיב מראה הטובה כ"ו הוא
מראה דמות כבוד ה' וכו' ע"כ וכן פ"י ג"כ הר"ם ז"ל: ש"ה ד"ה תולדה דש"ה
ותולדה דבהרת ושם בשבועות מסיק מי שנה משנה זו בלשון אבות ותולדות
(*) היה כלאר' נראה מתוך דברי ר"ש ור"ב שגם בגימטריה לא ה' כ"ה

פרק א א מראות נגעים שנים. כתיבי בקרא בהדיא שאת
ובהרת: ש"הן ארבעה. יש לך לרבות
עוד שנים אחרים. דלא כתיבי בקרא וכן תולדה דשאת ותולדה
דבהרת. דמריבין לאו מספחת. שאין ספחת שם נגע. אלא ל"ן
עפלה. וכן הוא אומר (שמואל א ב')
ספחתי נא אל אחת הכהונות. והט"ל
הכתוב ספחת בין שאת לבהרת. לומר
לך שיש תולדה לשאת ויש תולדה
לבהרת: בהרת עוה כש"ה. לבנה
ביותר דכתיב (ויקרא יג) ואם בהרת
לבנה

פרק א א מראות נגעים א שנים ש"הן
ארבעה. בהרת.
עוה כש"ה. שניה לה (כסוד ההיכל ה').
והשאת

מלאכת שלמה
דלא כר' עקיבא ד"ה ר"ע הא אמר מראות נגעים נשנו כסדר מעלתן השג
והגמ' והסוד והקרום וכסדר משנתן הן מנשפין זה לזה ואין אחד מנשפך
לגבוה ממנו ש"י מעלות אלא מעלה אחת ואם הוא ש"ה בלשון אבות ותולדות
ה"ה מראה הסוד מלהשפך דכתיב מאן תרשי' אי כתיבי בהרת ש"ה
א"י הא איכא שאת שהוא כמנ"ה דעדיפא מיני' בלוגן נמאלת בהרת למעלה
מן הסוד ש"י מעלות ור' עקיבא זו למעלה מו צ"י נרפ"ה כתיבי שאת שהוא
מעלה אחת לאו תולדה ד"ה היא דהא שקלת לה מיני' ושיתם מין בהרת
ולר' עקיבא הכי א"ב"ע' ליה למימני בהרת עוה כש"ה ושאת כמנ"ה ל"ן ושניות
ל"ן סוד היכל וקרום צ"ה דמימני למימנ כ"ו מ"ה דהדדי נינהו ובהרת
ושאת מנשפכים וסוד כתיבי שאת נמאל לו כרוף א"ל השאת חלקן תולדה לו
ותולדה לו אין מנשפך כל אחד אלא עם א"ו אלא ממורחא דמנ"י דלא כר'
עקיבא וסדר קרבן אהרן האריך בצאור סוגיא זו בפרשת נגעים פרשה ב':
ש"ה

פרק א א כתב הרמב"ם ז"ל שהחיל התנא בחלוקת נגעי עור בשר כמו
שעשה הכתוב ע"כ: מראות נגעים וכו'. רפ"ק לשבועות ב"ד
ס' וז"ל שם התלמוד לומר דברי ר"מ כמו שהוא שני בל"ן: שנים שהם
ארבעה. גרסי' דלמראה יאמר מראות כמו מנחה מתהו וכו' היכי דכתיב
ועתה יייתי לפני מתת ה"ל קתני פסיר מראות שנים תוס' רפ"ק דשבת
וגם ברפ"ק לשבועות פירשו הם ז"ל למראה ל"ן וכו' כדכתיב אז הארצה
נגדול הוה. עוד כתבו ז"ל ותן נמי ר' דוסא בן ברביה אומר שלשים וששה
עקיבא בן מהללאל אומר כשעים וששים והא דקתני עובא משום דכתיב נמי
פתיכי א"י כ"ל נעשי בתים ובגדים ע"כ ורש"י ז"ל נמי פירש שם בשבועות
מראה ל"ן וכו' הוא ולכ"י תנן ל"ו וכו' כדכתיב מראה הטובה כ"ו הוא
מראה דמות כבוד ה' וכו' ע"כ וכן פ"י ג"כ הר"ם ז"ל: ש"ה ד"ה תולדה דש"ה
ותולדה דבהרת ושם בשבועות מסיק מי שנה משנה זו בלשון אבות ותולדות
(*) היה כלאר' נראה מתוך דברי ר"ש ור"ב שגם בגימטריה לא ה' כ"ה

פרק א א ש"הן ארבעה. פ"י ה"כ
דמריבין לאו מספחת כ"ו והט"ל הכתוב לספחת בין שאת לבהרת
כ"ו. כ"פ קמ"ה לשבועות ד"ו במתנייתא תנא הט"ל הכתוב כ"ו
לומר לך כש"ה טפילה לשאת. כך
טפילה לבהרת. והביאה הר"ם ופירשה
כש"ה טפילה לשאת. כלומר שיש לה
תולדה. דפשיטא דקרא ספחת לשאת
ק"י. כך טפילה לבהרת ע"כ. וז"ל
דהכי ילפינן ד"ה קרא כפשיטא שאין
ספחת אלא לשאת. א"כ הואיל

פרק א א ש"הן ארבעה. פ"י ה"כ
דמריבין לאו מספחת כ"ו והט"ל הכתוב לספחת בין שאת לבהרת
כ"ו. כ"פ קמ"ה לשבועות ד"ו במתנייתא תנא הט"ל הכתוב כ"ו
לומר לך כש"ה טפילה לשאת. כך
טפילה לבהרת. והביאה הר"ם ופירשה
כש"ה טפילה לשאת. כלומר שיש לה
תולדה. דפשיטא דקרא ספחת לשאת
ק"י. כך טפילה לבהרת ע"כ. וז"ל
דהכי ילפינן ד"ה קרא כפשיטא שאין
ספחת אלא לשאת. א"כ הואיל

כשהו ב [במשנה] כיון
המוזג בשלג. והוא ר"ל
שיתן בשלג והתערב בו
יין. בשלג ניקח אינו לכן
כאלו. אלא משערין במשקה
לכן בשלג אם התערב בו
יין. (הראש):

אליהו רבא

למעלה ממנה לבנה אלא ע"כ
עמוקה היא משהא אביה.
ורבין סביר כדמלא במתיבתא
ומייתי לה גמי' (ספ) הטיל
הכסוב לפתח בין שתי
לשכתו לומר לך שספ
שפילתו שאלה כך שפילתו
לבהתי ומקרי להחלות
לכן שפילתו מכלל דהאבות
הן הלכיים והחלות הן
העשירות ואינן מן האבות.
והא דקרי לה רמנא שאלה
לכן גובה שהיא גבוהה
כנגד כהת: ב הפתוך
שכסלג. שאלה משהא אביה
לבנה אדממת. והוא מראה
הפתוך מן מראה לבנה
והאדממת: כיון המוזג
בשלג. ושערין המוזג
דבולא מתני' דקתני בשלג
שני חלקים מים וחדם יין
וכן חבלג:

תוספות אנשי שם

ב תי"ט ד"ה הפתוך טו'
בחרגוס ונתן בן שוילאל
כז"ל. ודלא כמיש המנים
בן עמרם דלא חשבתן ליה
אלא דחוק ונכנס בחולרות
שפחה רבי בשני בורות וגם
על התי"ט י"ט למהו דכתיב
אמר' גמי' והביאה בני
פיק דמגילה דיונתן ע"י
שוילאל ביקש ללנות הנהגוס
של כתיבים יתהם בת קול
ואמר לה טו' מ"ט משום
דלית ביה קן משוי ופרישי
ב"ט דניאל ואבי ודאי דלא
הנהגוס עוד אחר הכה קול
ומניל לתי"ט דיונתן הנהגוס
ואי משום דעייניו רואת
הנהגוס ככתיבים כבר
הקשו על התי"ט שם וטורו
דשאר חכמי הדורות אחר
י"ט הנהגוס ולא הנהגוס
דניאל דיונתן נעמד מנהגוס
הכתיבים כיון שלא היה יכול
לנהגוס דניאל טו' (י"ט):
ד"ה הפתוך בשלג וכו'
גורע הלכיות ויכיר
הלכיותה כז"ל. (י"ט).
א"ה כפי' הראב"ד איחא עובע
הלכיות עוב דהלכיותות
ופשוט דמלת עוב נשכח
ממלת ניכר שהו"ד כאשר
מנחם משען ודקן כהנין
נעשה ע"יין וכפי' והי"ט
קדוים אל הכותב והב"ל'
והמקרי ל"ל עובע הלכיותות
ניכר בהלכות והיו כמו
שמים כסוף דרבי. והלכות
אינו ניכר בשענו. וכן כיון
לנהגוס בשלג: א"ה א"ה א"ה
יין בשלג השלג ניוטת טו'
כז"ל וכי' כפי' הראב"ד.
ודע שאלה"ש שכתב
היה"ה ע"ל דלא מייתי
בשלג ממש אלא במשקה הא
ליהא ופשוט קוא. (י"ט):
בא"ד וישל שאלה דיהיה
סימנה. (לכאורה היה נראה
למי')

אין מלטרפות וכו'. וזמ"ג כתב גם דעת הרמב"ם: ב הפתוך. פי'
הר"ב המעורב. וכן בהרגוס ונתן [בן שוילאל] איוב כ"ה המשל
ופחד עמו מיכאל מן ימין וכו'. ופתיכין אשא ומיאל. ולשון ת"כ
שהביא הר"ב תלמוד לומר נענע לרעת. וכ"כ הר"ס. והייתו דלקרא
דשאלה לבנה. או בהרת לבנה אדממת

על שניהם נאמר נענע לרעת הוא. ב הפתוך שבשלג טו'. כיון המוזג בשלג טו'.
למדנו שהקישן הכתוב יחד אבל הפתוך שבשלג כיון המוזג בשלג הפתוך
הרמב"ם גורס ט"ל לרעת הוא ופי'

לפי שבה בהרת לרעת הוא. וכן בשאלה ע"כ. וזה בפירוש הקדומות
למקרא דשאלה לבנה וגו': הפתוך שבשלג כיון המוזג בשלג הפתוך
שכסוד כדס המוזג בחבלג. מלאתי כתוב עיין בפי' ת"כ להראב"ד וז"ל
קשיא לן. מ"ט לא שערותו לתרווייהו. או ביון או כדס. ומי'ט (שני לסוד למראה חלב) [תני כסוד כדס המוזג בחלב] ולא אמר כיון המוזג
כסוד. ועוד האי מוזג מאי יהוה בשני חלקי שלג וחלב או בפחות משני חלקים. ואיכא למימר. בהאי בעיא בתרייתא. (** דלית ליה
שיעורא להאי מוזג ככדי שיראה זה לתוך זה. כדאמר' בעלמא [וכתבו הר"ב לקמן רפי"ד] מים שדס הלפור ניכר בהם (ורבי ישמעאל)
[וגרסה דר"י] סבר בעינין שיהיה (***) גודע הלכיותות ניכר בהלכות. הלכך פתוך שבשלג בעינין כיון המוזג בשלג ככדי שיהא לובן
השלג ניכר בו. ואילו אמר כדס המוזג בשלג. או כדס המוזג כסוד. מתוך שזה עבה וזה עבה. אין נמוגים כלל. ואין המראות
מתערבים. ואם אמר כיון המוזג כסוד נמי אע"פ שהיין קלוב ומתערב. הסוד לעולם עבה ועומד במקומו. ואינו מתערב. אבל יין
בשלג (***) גימיות ואיט ניוטת. ושניהם נראים. ואם אמר יין בחלב. או יין במים מפני ששניהם קלוישים. היין מחזיר את מראיתם
למראהו. והלכות אינו ניכר בטבעו. ור"ע משער לתרווייהו ביון לתוך מים. וקסבר אדמס אדום שבלכותיים הלכך משערין לה
במוזג במים. אלא זה הפרש בין בהרת לשאלה. של שלג עבה. ושל שאלה דיהיה ממנה. והחולדות דוהים יותר מן האבות. ע"כ.
ובפ"ק דשבועות דף ו פירש' דרבי עקיבא דס"ל שזוה וזוה כיון המוזג במים שסביבותיו לכן. אבל דס בחלב. מראהו לא אדום.
(*) כפי' הראב"ד (לנינו או כדס המוזג בפי'. (** לנינו שם לית ליה כו' אלא ככדי טו' (***) שם פטע. (***) שם הגלג ניטות. ולא

מלאכת שלמה

תרי אבות או שלג וסוד או אמר וקרום דהו אב ותולדה דלית אלא לא שלג וקרום דהו אב ותולדה דתנרי: בפי' ר"ע ו' אמר נקי של כבש בן יומו כז"ל:

אמר נקי של כבש בן יומו לאחר שרחלוא ונחלבן: ב הפתוך
שבשלג. המעורב בלובן ואדום שבבהרת העוה כשלג נראה כיון
המוזג בשלג. שלבטיתו מרובה ואדממות שבו מועט: והפתוך
שבסוד החיכל. והמעורב שבנגע שהוא כסוד החיכל. נראה
כדס המוזג בחלב. שאלממות שבו
מרובה. ואע"ג דלא תני פתוך אלא
בהרת ותולדה. ה"ה דיש פתוך נמי
בשאלה ותולדה. דתניא בת"כ שאלה
דברי

לבנה. מלמד שמטמאה חלקה. בהרת לבנה אדממת. מלמד
שמטמאה (** פתוך). מנין ליתן את האמור של זה זבה. תלמוד לומר
(*) כד"ז פתוכס

לבנה. מלמד שמטמאה חלקה. בהרת לבנה אדממת. מלמד
שמטמאה (** פתוך). מנין ליתן את האמור של זה זבה. תלמוד לומר
(*) כד"ז פתוכס

מלאכת שלמה

תרי אבות או שלג וסוד או אמר וקרום דהו אב ותולדה דלית אלא לא שלג וקרום דהו אב ותולדה דתנרי: בפי' ר"ע ו' אמר נקי של כבש בן יומו כז"ל:

י כ י ב י ת פ א ר ת י ש ר א ל ב ו ע ז

נקליפת הביצה בפנים: (ב) ולהראב"ד פ"א מטו"ס כ"מ נמי לדינא בין ר"מ
לרבנן. דס"ל לכ"ע דרק ב' אבות מטסרפין. וכ"כ כל אב עם חולדה דיד'
מטסרפין. אבל החולדות. או כל אב וחולדה חבירה אמ"ס. ולפיכך שלג וסוד.
או אמר וביצה. דבב' כק' אופים. הו"ל אב עם חולדה דיד' לכו"מ מטסרפין.
הא ביצה וסוד. וזמר וסוד. והרי לכו"מ סוד הו"ל חולדה. להכי לכו"מ
אמ"ס. כי פלגי' בשלג ואמר. דלת"ק מטסרפ. מדו"ל ב' אבות. ולר"מ
אמ"ס מדו"ל אב וחולדה חבירה. וכ"כ שלג וביצה. פלוגתאן איפכא. דלת"ק
אמ"ס. מדו"ל אב וחולדה חבירה. ולר"מ מטסרפ מדו"ל ב' אבות.
ותברתי להראב"ד אס אין כל ה' מראות מטסרפות א"כ מה מקשי הש"ס
[שבועות ד"ז א'] מפני מה מנו חכמים ד' מראות ולא אמרו כל למעלה מקרום
עמא ואסטרך לתרוי' בדוקת. והרי גריך לכו"מ איחאו חולדהו:
ו'ל

יותר מהחולדה. ה"נ בהלובן שאינו מזוהר. דהיינו שאלה. האב עו יותר
מהחולדה. ולהכי משתבר דשאלה שהוא אב הוא כלמר לכן. ותולדתו
יהיה בקרום ביצה. והא דקרי' רחמנא לומר לכן בשם שאלה היינו משום
דע"י כהייתו מוטא ע"כ טפי מבהרת שכתב בפירוט אחריו (ב):
(ג) ר"ל וכן מראה הבהרת שהוא לכן מעורב עם אדום. שעורו כיון
וכי' (י) הראב"ד כתב דשיער כמות ההעורבות היינו שיהו נכדו זה
לכתיבת השלג ואדום היין. ול"מ היה נ"ל דמלא קאמר תנא כיון
המעורב בשלג. אלא המוזג בשלג. משמע דמלך שיהו ערובו כדן
מזינת יין. דהיינו על חד יין תלה שלג [בכ"ז ז' ב']. [ועי' מ"ש כס"ד
בפראשה בהן ס' ד]. ועונ"ל דהא דקאמר כיון המוזג בשלג. לאו היינו
שישפוך היין לתוך השלג או שיטליך השלג לתוך היין. דהרי זהו וזוה
ימם השלג ויהי למים וא"כ מה בלע שיערב השלג שיהי למים. יערב מיד מים ביון. אלא ר"ל שמשערין כאילו נתן חלק א' יין סמוך לג' חלקים
שלג. שבכ"ג בטבע השלג לשאוב היין שבלו. ואחרי הכבש שיהיה להשלג לכשיבלע בו כל היין. הוא פתוך שבשלג לר' ישמעאל. ומה"ש נמי
לא קאמר כדס בשלג משום דרס מדעב לא שאלב כ"כ מהר לשלג כיון: (יא) דסוד שהוא חולדה חבירה. ג"כ מטמא בו פתוך: (יב) בהגוס' שבועות
(י"ג) ד"ה וחס' גרסינן כיון המוזג בחלב [פ"ט]. ושיעור פתוך זה הוא ג"כ כלעיל. דהיינו על חד חלה. ולכל הגרסות פתוך זה אדום טפי מפתוך
בהרת. ונ"ל עוד דמה"ט לא קאמר כדס המוזג כסוד. מרס במשמעות מלת סוד גם כשהוא עדיין יבש כגוס או דק כקמא. וסוד"ל דגם בו
משערין כאילו טאב הסוד האדום הלח שבלו. והרי ככה"ג יהיה מראה האדממות שבסוד חלש טפי מאדממות שבשאלב לתוך השלג כרישא. והרי
אין איפכא בעינין שיהיה פתוך שבסוד אדום טפי להכי נקט חלב דהוא הוא כמראה סוד שסדין בו הבתים. ומה"ש נמי נקט לפי גירסתו האב
דס ולא יין כברישא. משום דיון בטבעו דק ממים. ומתערב מאד בכל חלקי החלב עד שיע"ל יאבד היין הרבה מלכע אדממותו. והרי אכן האב
אדממות חזק בעינין וכדאמרן. להכי ניח"ל טפי לנתקט דס. שהוא בטבעו עב. וגם כשעירבו בחלב. ישארו כמה מחלקיו מעורבין ואינן מעורבים
ועי' י' יתוק האדממות המעורב בהלובן. והנהגה בחורב כהיב כי יהיה בצורו ובריפא. והיה במקום השחין שאלה לבנה או בהרת לבנה אדממת
וגו'. ומזה למדנו דפתיכו' נמי מטמא בשאלה ובהרת. משום דלפי פשוטו מלת אדממת דקרא גס אשאלה קאי. וקבלנו מרבותיו ז"ל דגם אם לא
יהיה השאלה והבהרת במקום השחין. ג"כ הפתוך מטמא גם שם. וכן שכתב דכר כהוה דאחר שחין שרפא אס יתוהו שם שאלה או בהרת. מזה
שהיה הלובן שבהם מעורב באדום. אבל באמת בין במקום שחין או שלא במקום שחין. כל ה' מראות. בין שסם חלקים או שפתינן מעממאין.
בידו אע"ג שבתורה לא חכר פתוך רק ב' האבות. והנהגה מזכיר פתוך רק בהרת וחולדה. האב והכא רק לדוגמא בעלמא נקטי'. דבאמת
פתוך של אדום ולובן פוסל ב' האבות וב' החולדות. אלא דקרא נקט ב' האבות. לאשמעינן דבשתיין פוסל פתוך. והנהגה נקט חולדה ככדי חד

אב

אב

משנה אחרונה

כדאמרי' שגריך שיהא נקי בהן ובשמותיהן. והספא ל"מ כהן שאומר על שאלה
שכוא כמת לכן אסור לראות את הנגעים. ולחכמים אס אומר שאלה הוא בקרום
אינו רואה: ב הפתוך. פי' הר"ב מנין ליתן את האמור של זה זבה ח"ל
נענע לרעת הוא. האו קרא כהת לבנה אדממת בשחין כפי' וסם נאמר שאלה

כדאמרי' שגריך שיהא נקי בהן ובשמותיהן. והספא ל"מ כהן שאומר על שאלה
שכוא כמת לכן אסור לראות את הנגעים. ולחכמים אס אומר שאלה הוא בקרום
אינו רואה: ב הפתוך. פי' הר"ב מנין ליתן את האמור של זה זבה ח"ל
נענע לרעת הוא. האו קרא כהת לבנה אדממת בשחין כפי' וסם נאמר שאלה

ב ר"ע אומר... מ"ג פ"ג ד' נגעים אדמדם... מ"ג פ"ג ד' נגעים אדמדם... מ"ג פ"ג ד' נגעים אדמדם...

חלופי גרסאות

ב שלש עוקב נגעים בדרת... עוקב כשלו... דיהה נגים... דיהה נגים... דיהה נגים...

תוספות חדשים

מ"ג [תי"ח ד"ה] ארבע... טו ועשה כ' ה"מ טו... וט"ז כ"מ שהיה ראה... מהיוסלמי :

אליהו רבא

ר' עקיבא אומר הרמב"ם... שבה ובה... ולא קאמר... הפסוק שבה ובה... ר' יעקבא... ר' יעקבא... ר' יעקבא...

ולא לבן : ג ארבע מראות ט' . ו"א מד' כו' . וכן היא ג' הר"ב . וכחז עוד שהרמב"ם כתב . לכל הארבע מראות מטערפין כו' ולדידיה גרסין כגירסת הספרי . וטעמא כתב הכ"מ [ריש פ"א מהס"א] דזויה משמע דאכליה קאי [והר"ב כתב דתוספתא

מסייעתו להרמב"ם . והיא זו שכתוב בסמוך . ולי משנה שלמה . כמ"ס בס"ד לקמן בד"ה לפטור את העומד וכו' [תיי"ן] וכחז הרמב"ם ו"ל . וכבר שאל ר' יהושע ב"ר ל"ע על ר"ע [על אלו הד'] מראים מה תועלת לחלק אותן במספר . אחר שקולן להסגיר

במדרגת מראה אחד ומטערפין לכל הדינים . והיה ראוי שיאמר כל לבן שהוא כמו קרוס בילה או יותר לבן ממנו . הוא נגע לרעה . והוא אמרו ב"הוספתא ויאמרו מקרוס בילה ולמעלה טמא . וזה עם

זה מטערפין . א"ל מלמד שאם אינו בקי בהן ובשמותיהן לא יראה את הגנעים . ר"ל שאלו נמוז להיות רגיל בהבדל המראים והכרתם . עד שיאמרו זה המראה בדרת וזה שאלת . זה שני לזה שאלת . ע"כ : לפטור להחליט ולהסגיר . נקט החלה שתי הקצוות . וכחז הר"ב לכל הכך מילי מטערפין וכולהו מפרש להו . ואע"ג דבקאן אסב' לה הר"ב בזהרית לבדה . לא דק ביה . משום דממילא משמע ממה שכתב בכאן . דללו דוקא אלא ה"ה כשיש שתי מראות המטערפות . ולרמב"ם טולן : ולהחליט . תרגום לנמיתות . לחלוטין

הרמב"ם

דתייט הפורח מן הסמא ספור והוי התחלה בטוב וסיים ג"כ בטוב ואפילו בזהרית סיפא דקדק לסיים בטוב דתייט הסגר שהוא טוב בערך החלט . ויש עוד שם טעם אחר להוסיף ובפירושה דבני להחליט קא מפ' ואזיל הוזיר ג"כ בההיא סיפא שם החלט בתחלה או מפני שהחליט לפי ג'הסגור מן הטעם שכתבתי בשם הר"ם והר"ש ו"ל הוזיר בזהרית כופא הסגר לאהרונה דוק . וכפר קרבן אהרן כתב בפרק ראשון דפרשת נגעים דבארה המטעה ראשונה להסגיר עם היות שבראשונה החליט בפטור לפי שבראשונה לקח החלוקות שלא כסדר לפי שרצה התנה להתחיל בטוב . וכאשר פירש אותם הביאם כסדר הוייתם שאין פטור ולא החלט אם לא קדמו ההסגר שני פעמים ע"כ ועיין עוד שם : להסגיר

נגפ לרעת : שבוה ושובה . ששגל ושכסד : דיהה . חסרה מן הלובן שאינה נחה בלבונית כמוהה . והלכה כרבי עקיבא : ג מארבע מראות הללו מצטרפין . גרסין . ולא גרסין ד' מראות . שאין כל הארבע מראות מטערפין . דאין התולדה מטערפת אלא עם אב שלה . ושתי תולדות זו עם זו אינן מטערפין . אבל שני אבות מטערפין . מדכתיב והיה צעור בצרו . ולא כתיב והיו משמע שעושה שאלת ובהרת כאלה . דאי איכא חלי גרים מזה וחלי גרים מזה מטערפין לגרים . ורמב"ם כתב לכל הד' מראות מטערפין . בין שתי התולדות זו עם זו . בין אב עם תולדה שאינה שלו . כל מקרוס בילה ולמעלה לפטור ולהחליט ולהסגיר . לפטור ולהחליט ולהסגיר . לכל

דברי רבי ישמעאל . רבי עקיבא אומר . אדמדם י' שבוה ושובה ביין המוזג במים . אלא של שלג עוה י' . ושל סיד דיהה במנה טו : ג ארבעה מראות האלו מצטרפין זה עם זה טו לפטור . ולהחליט . ולהסגיר י' . להסגיר

במדרגת מראה אחד ומטערפין לכל הדינים . והיה ראוי שיאמר כל לבן שהוא כמו קרוס בילה או יותר לבן ממנו . הוא נגע לרעה . והוא אמרו ב"הוספתא ויאמרו מקרוס בילה ולמעלה טמא . וזה עם

זה מטערפין . א"ל מלמד שאם אינו בקי בהן ובשמותיהן לא יראה את הגנעים . ר"ל שאלו נמוז להיות רגיל בהבדל המראים והכרתם . עד שיאמרו זה המראה בדרת וזה שאלת . זה שני לזה שאלת . ע"כ : לפטור להחליט ולהסגיר . נקט החלה שתי הקצוות . וכחז הר"ב לכל הכך מילי מטערפין וכולהו מפרש להו . ואע"ג דבקאן אסב' לה הר"ב בזהרית לבדה . לא דק ביה . משום דממילא משמע ממה שכתב בכאן . דללו דוקא אלא ה"ה כשיש שתי מראות המטערפות . ולרמב"ם טולן : ולהחליט . תרגום לנמיתות . לחלוטין

מלאכת שלמה

ר' עקיבא אומר וכו' . תניא ר' נתן אומר לא שאמר ר' עקיבא של סיד דיהה הימנה אלא של אמר דיהה הימנה וכחזו חוס' ו"ל כלומר לא נקט סיד דוקא אלא משום דקאי אחילת' דת"ק נקט סיד או שמה ר' נתן מני' נמי במילתו' דר' ישמעאל שאלת במקום סיד ע"כ והטעם דרבי עקיבא אזיל לפטוריה דכסדר מעלתו שגו וכדכתיבין ואפי' בפתוך א"ר עקיבא זו למעלה מוז : ג ד' מראות הללו . והג' ה"ר יהוסף ו"ל מארבעה מראות וכו' : לפטור ולהחליט ולהסגיר . וכולהו מפ' להו ומפ' הסגר ברישא דהלוקח מיינה נקט . הר"ם והר"ש ו"ל . ונלע"ד דלעפ"כ פירש בגא דפיטור קודם בגא דהחלט משום דווסר מילתיה ודמי לבגא דהסגר ושבק חד לפטור לסיפא

יבין ישראל תפארת יבין

אלה החלשות המראות . שאם היה תחלה מראה א' . והתחלפה למראה אחרת . לא אמרינן נגע אחר הוא אלא נידוית כחילו היא היא אותה שהיתה בתחלה . וכ"כ מטערפה לענין פשוט שלרוב שיהיה כמנין האוס . ואם היה האוס ממראה א' ושמה ממראה אחר . מחשב כפשוטן ממראה אום . ולראב"ד ה"ל סימן ח' . דאב ותולדה חזריתה . או ב' תולדות אינן מטערפות . גרסין הכא מארבעת וט' מטערפין . ור"ל י' מהן מטערפין . ולר"ב א' מהמיתין ר"ח סגן הכהנים היא דס"ל [גמ'ד] מראות נגעים ששה עשר . דתייט ד' תלקים . וד' פתוכין פשוטין . ועוד ד' תלקים וד' פתוכין מטערפין . וכל לר' דוסא שם אין מטערפין רק אב ותולדה דידיה [ולפי' דגרי רבינו אלו . גם להרמב"ם א"י לגיורס מארבע . אלא הו"ל סה"א וס"א מתוקיה . דאין הלכה כספס : יז] כולה מפרש ואזיל

אחרונה משנה שאל לבנה או בדרת לבנה אלמדת משמע דדוקא קאמר דשאל לבנה ולא פתוך להכי איצטריך נגע לרעת היא : ר"ע אומר אדמדם שבוה ושכסד וכו' . ויש לקדק ט"ע דהני מנחי ומר מ"פ לא אמר כמי . ור"ל דר' ישמעאל כבד אלמדת משמע חזק האודם מדלל כתיב אדום כדלקמן פ"א מ"ד והלכך בני ארמימות מרובה . ולכך משער דגם וכלב שאין מהטריבין יפה והאדמומית חזק ולר"ע א"ל אדמומית חזק אפי' דאדמדם משמע חזק הכא דכתיב לבנה אדמדת משמע נמי דיהה אדמומית חזק משער בנטייה קלושין ומתמכרין יפה : ג ולהסגיר . ענין ההסגר האמור בנגפים לכאורה משמע כפשי' שחסינו ויכויה סימנים עליו ע"כ . אבל נט"ד א"ל לומר כן דא"ל מילי תומר בתוסבר מתבטלע דבמחלת כתיב לא יסגירו כי קתא הוא . ועוד מה מר לורך להסגירו בלא סגור נמי בקוף השטע . ויכויה סימנים עליו . וכ"ל דגזרת הכתוב הוא א"ל הו דתנן ספ"ט שאלו את ר"א מי שעלתה בדרת לנחן ידו ומקומה לרעת השחין מהו א"ל יסגירו ואמרו למה יסגירו הוא א"ל שיבאו סימני עומאה משמע דהסגיר אהו לנכר ע"כ סימנים . ואי הסגר זה הוא כמשמעו מה לורך הוא להסגיר עומאה בלא הסגר יכויה סימנים . ולולי פה קדוש של רש"י ו"ל ה' נראה דהסגר זה אינו כמשמעו אלא שאומר לו הכן הכי אתה מוסגר כלומר כספק אהי עומד כדבר הסגר א"ל ידע מה סיכו עד שיפתח זה גם לריך להסתין

תוספות חדשים

מ"ג [תי"ח ד"ה] ארבע... טו ועשה כ' ה"מ טו... וט"ז כ"מ שהיה ראה... מהיוסלמי :

תוספות אנשי שם

לגבי סיד תחת שאלת אב... נראה אב דבני מוסים... על המקנת הגמ' כשטעו... ובהנהג ר"מ (והעסק בנ"ש כאן) . (רש"י) . ועי' בפ"י הראש"ד שם ששים מייא ק"ל לרעת ר"ע כמה חסא כהרת יוכרת כפתוך ולא אפי' השאלת והאיך נעמוד עליו בין הפתוך מראות לפתוך למטה מד' מראות וסדבנים עתיקים עכ"ל :

ג בר"ר ר"ה מארבע

כ"ו גרסין . ולי' דאין לשונות הגרסא משום ז' דלחו דוקא ד' מטערפין ואיכא עובא בש"ס דקתי לחו דוקא ופוד דלא שייך למיטני מד' מראות מטערפין למשמע מקנת מד' מראות מטערפין וכלא כוון מטערפין כ"א עם כר זוגה למר כדתיא ליה ולמר כדתיא ליה (ע"פ)

[תי"ם ד"ה] לפטור י"א
הוא כ"ו. וכן הנגים
הנח"ם כזה ויל' לפטור
כו' אשר קמה מראה כהנת
בגדים ונזהר דבקה זו
מראה שאח כגרים. עוד
בזכר ית' מראה שאל
ונשאר מראה כהנת על
שערין הנס הוא טהור
שכבר הוסיף היריעה ונתקפת
יחד כמראה אחד כע"ל:
[תי"ם ד"ה] ולפטור
כו' מסיד לשלג. כהנת דוד
האריך כגוף להטור כל פסק
דין רבננא האריות
הנ"ס

תום' אנשי שם
תי"ם ד"ה לפטור כו' י"א
בגדת כגרים כו'. ז"ע
דחיל לזי"ר גם כהנת כהנת
מתחלה רק כגרים ושתים
לשאר. דלי לא מנערפין
שאל גרים גם כהנתא
מוז"ל נחשב כנגע אחר
וכמנערפין ה"ל כנגע א'
ועוד בעיני. כ"מ התי"ס
לקמן ד"ה לפטור הכ"ו.
וע' תש"ס: בא"ד ובר"ן
לא ה"ל למיני כו'. דה"ל
כו' ודעת במז' דבליק
והתחיל לפרש להסגיר את
העומד בסוף שבוע ראשון
ה"ל למיני כהנת להחליט
את שטור כו' וכפי"א
דעפ"ם לפטור וכו' ה"ס
ה"ל למיני ולפטור את
העומד וכו' אלא אינו וכו'
והתי"ס לעיל ד"ה להסגיר
וכו' לא דק בזה כמ"ס:
(כ"ד): ד"ה ולפטור כו'.
ז"ע להר"ב והר"ס כו'.
כמ"ס ה"ס אשכ' לומר
דכ"ד וכו' אינו ממני
ה"ל מראה לזרוף כגרים
דענין להטור כגרים אין
מנערפין אלא את וכו' וכו'
אלו חלקי חלקי בסוף
שבוע ראשון דלמדין מראה
כנגע עמד בעיניו דכל
שמונה כ"א ממראה הנגים
ז"ך הכ"ד כל המראות
ככלל וכן בסוף שבוע שני
דמריני ג"כ ששערין אותו
אם לא פשה א"ש שנתחלה
למראה אחרת גבוה כמ"ס
התי"ס כל המראות ככלל.
ז"ע: בא"ד יש מהן
טהור ויש מהן דמא'.
כמ"ס לא דק דיון
דלמדין

כשנה אחרונה
בסוף שבוע. בכל
המראות וברייתא לא
מניו שם שבוע שבועת
ויי השטות. ובכל דוכתא
קרי ליה שבת כ"פ
דשמינית ובסוף מה'
תמיני ויפסק ה'
דכהונת ופ"ח לנדריס
ובפ"ד דע"ד וטור רבות
כהנה כגולה לא מניו
לה שם שבוע אלא לשבוע
שנות השמיטה קרי שבוע
בכל דוכתא והכ"ה כנגעים
שניה את השם וקרי ליה
לשבוע בשם שבוע. וז"ל
השם ככלל דוכתא אין
שבועת ימים כלה שבת
וקראים בשם שבת. אלא
כנגעים דק"ל בפ"ג

הרמב"ם כמ"ס כ"מ"ו פ"ק דמגילה [ד"ה מוחלט]: להסגיר. מפרש
הסגיר כרישא. להחליט מנייה נקט. הר"ם. ועיין מ"ס כרים
מסכת שבת בדבור כ"ד כו'. ולי נראה כפ"ן ע"ס אחר. משום
ללא מני להחליט בלפטור. כיון שאינו אלא בסוף שבוע שני. וח"ל
להפוך כולו לבן [שהב"ב בתחלה הוא
כמ"ס בס"ד ברפ"ח. וכו'] לחכתי לא
דבר שמינה. להכי מקדים להסגיר
שהוא בסוף שבוע ראשון. והשתא
ינחא נמי ללחוד להסגיר נקט לפרש לפטור. ולא מפרש להחליט.
דכיון שהתחיל במז' חליט ה"ל למקטט טוליה ממנה למעלה. אלא
דנקטיננה כהדר סוף שבוע ראשון. והדר סוף שבוע שני. והדר
נקט להחליט שם בו כמה ניוני: להסגיר את העומד בסוף

שבוע ראשון. תמינה דלא תנא להסגיר. בתחלה. ומאחרי למת"ס שכתב וז"ל. תימה לי אמאי לא קתני נמי כרישא להסגיר בתחלה.
דקתני גבי מניה ושער לבן בסופא [להחליט כו'] וז"ל דרישא ה"י מיפרשא מארבע מראות הללו מנערפין זה עם זה בתחלה. וכן
לפטור. וכן להחליט וכן להסגיר. ולא הו"ל לפרש לזרוף דרישא דפשיטא דסתמא דמלתא מיירי בזה בתחלה. וארישא קאי למראות
נגעים ב' סוף ד' לכל הפחות מיתוקמא בזה בתחלה ע"כ: [העומד כו']. מפורש במשנה ז' פ"ד. ובסמוך ד"ה לפטור כו' תניין
כחבתי. ועיין מ"ס שם בס"ד: [שבוע ראשון. שבוע ל' זכר. שהרי רס"ו פ"י מלא שבוע זאת של זאת. וברבוי בל' בס"י הנקבות
שבועות: לפטור את העומד בסוף שבוע שני. ל' מהר"ם. ואל"ת מה לזרוף שייך בזה ל' כגון שהסגיר בהרת בשני גריסין. ובסוף
שבוע שני יש בהרת כגרים עזה כשגל ושאל כגרים. והשתא אי לא הו"ו מנערפי בהדי הדדי דה"ל שני מיני נגעים ח"כ ה"ל שאל נגע
חד ומסגירין עליו. אבל השתא קאמר המנערפין להיות כנגע א' וה"ל עמד בעיניו וטהור. ובדין לא ה"ל למחני ה"י אלא בסופא.
כשהוא מפרש לפטור את האורך כו' אלא חיידי דתנא הכ"ה להסגיר את העומד בסוף שבוע ראשון. תנא נמי לפטור את העומד בסוף
שבוע שני. ע"כ: ולפטור את העומד כו'. פ"י הר"ב ח"כ א"פ שלא ירד למטה מארבע מראות כו'. והא דכתיב וראה וגו' והנה
כהה וגו' אשמעינן קרא. דאפי' נשתנה משלג לסיד או מסיד לשלג. וכן לשון הר"ם. אבל בפ"י הת"כ שהביא במשנה ז' כתב דאפי' ירד
מן השלג לקדום מטהרו ולין נחשב כנגע אחר. ח"כ דמחתי משלג טובא. וכ"כ עוד הר"ם בפ"ד משנה ז' וכ"כ שם הר"ב. ופשיטא
דמתני' דהתם הכי משמע. דתני ובלבד שלא תחמט מ' מראות. משמע דאלו ה' מראות כולן שוות ומנערפין. וזו סייעתא לדברי
הרמב"ם וז"ע להר"ב והר"ם. וז"ל דלדידהו ובלבד שלא תחמט מ' מראות. ה"ק דלי' תחמט מ' מראות כולן ע"ד אלא לא תחמט י'
מהן דטהור ויש מהן דמא' וזה הלוי ברור. והא דנקטי הר"ם והר"ב לקמן בקרום אליבא דר"מ דריש פירקין שהיא ת"ק נקטי דלדידהו
שלג וקרום מנערפין [מ"מ הר"ב והר"ס בפ"י משנתנו דאפי' נשתנה מסיד לשלג או משלג לסיד כו' שכן מלינו בהדי' במשנה ז' [ס'
היתה עזה ונגעית כהה. כהה ונגעית עזה ה"י היא כמו שהיתה ובלבד וכו']. ועל שבוע הראשון קאי התם. ולומר שאין לפטור כשהיתה
עזה ונגעית כהה ואין להחליט כשהיתה כהה ונגעית עזה. ולריך הסגיר שהיא נחשבת כמו שהיתה קודם הסגיר הראשון. וקרא דכתיב
וראהו הכהן ביום השביעי [של הסגיר הראשון] והנה הגעע עמד בעיניו ולין פירושו שעמד במראה שהיה בו אם כשגל או כסיד שהיכל או

מלאכת שלמה
להסגיר את העומד בסוף שבוע ראשון לפטור את העומד בסוף
שבוע שני. עיין על זה ברב ה"ר אלי' המורח"ו ז"ל כפסוק והנה הגעע עמד
בעיניו והסגירו הכהן שבעת ימים שנית וגם שם בפס' קרבן אהרן פרק שני
דפ' נגעים שהקדו מחאן המפרשים לר"ם ז"ל על מה שפירש בפירוש החומש
והנה כהה הגעע א' אם עמד במראיתו טמא וכה תרע בעדו ברוחק ע"ס.
כתב החכם הר"ם אוחא"ל ז"ל וז"ל לפטור את העומד בסוף שבוע שני ז"ע שאם

לכל הנך מילי מנערפין. וכוליה מפ' לא: להסגיר העומד בשבוע
ראשון. דכתיב (ויקרא י') וראהו הכהן ביום השביעי וזה הגעע
עמד בעיניו. והסגירו הכהן שבעת ימים שנית: ולפטור את העומד
בסוף שבוע שני. שהעומד בשיעורו ולא פשה. * ועמד במראהו.
א"פ שלא ירד למטה מארבע מראות.
להסגיר. את העומד בסוף שבוע ראשון יח.
לפטור. את העומד בסוף שבוע שני יח.
שנית והנה כהה הגעע וגו' וטהרו
להחליט
הכהן. ללא למימרא דלין מטהרו אלא ח"כ כהה. אלא אשמעינן
קרא. דאפי' נשתנה משלג לסיד או מסיד לשלג. לא אמרינן
נגע אחד הוא וחודר ומסגירו בתחלה. אלא כעומד דמי. ומטהרו:
(*) ג"ל ז"ל ע"כ

שבוע ראשון. תימה לי אמאי לא קתני נמי כרישא להסגיר בתחלה.
דקתני גבי מניה ושער לבן בסופא [להחליט כו'] וז"ל דרישא ה"י מיפרשא מארבע מראות הללו מנערפין זה עם זה בתחלה. וכן
לפטור. וכן להחליט וכן להסגיר. ולא הו"ל לפרש לזרוף דרישא דפשיטא דסתמא דמלתא מיירי בזה בתחלה. וארישא קאי למראות
נגעים ב' סוף ד' לכל הפחות מיתוקמא בזה בתחלה ע"כ: [העומד כו']. מפורש במשנה ז' פ"ד. ובסמוך ד"ה לפטור כו' תניין
כחבתי. ועיין מ"ס שם בס"ד: [שבוע ראשון. שבוע ל' זכר. שהרי רס"ו פ"י מלא שבוע זאת של זאת. וברבוי בל' בס"י הנקבות
שבועות: לפטור את העומד בסוף שבוע שני. ל' מהר"ם. ואל"ת מה לזרוף שייך בזה ל' כגון שהסגיר בהרת בשני גריסין. ובסוף
שבוע שני יש בהרת כגרים עזה כשגל ושאל כגרים. והשתא אי לא הו"ו מנערפי בהדי הדדי דה"ל שני מיני נגעים ח"כ ה"ל שאל נגע
חד ומסגירין עליו. אבל השתא קאמר המנערפין להיות כנגע א' וה"ל עמד בעיניו וטהור. ובדין לא ה"ל למחני ה"י אלא בסופא.
כשהוא מפרש לפטור את האורך כו' אלא חיידי דתנא הכ"ה להסגיר את העומד בסוף שבוע ראשון. תנא נמי לפטור את העומד בסוף
שבוע שני. ע"כ: ולפטור את העומד כו'. פ"י הר"ב ח"כ א"פ שלא ירד למטה מארבע מראות כו'. והא דכתיב וראה וגו' והנה
כהה וגו' אשמעינן קרא. דאפי' נשתנה משלג לסיד או מסיד לשלג. וכן לשון הר"ם. אבל בפ"י הת"כ שהביא במשנה ז' כתב דאפי' ירד
מן השלג לקדום מטהרו ולין נחשב כנגע אחר. ח"כ דמחתי משלג טובא. וכ"כ עוד הר"ם בפ"ד משנה ז' וכ"כ שם הר"ב. ופשיטא
דמתני' דהתם הכי משמע. דתני ובלבד שלא תחמט מ' מראות. משמע דאלו ה' מראות כולן שוות ומנערפין. וזו סייעתא לדברי
הרמב"ם וז"ע להר"ב והר"ם. וז"ל דלדידהו ובלבד שלא תחמט מ' מראות. ה"ק דלי' תחמט מ' מראות כולן ע"ד אלא לא תחמט י'
מהן דטהור ויש מהן דמא' וזה הלוי ברור. והא דנקטי הר"ם והר"ב לקמן בקרום אליבא דר"מ דריש פירקין שהיא ת"ק נקטי דלדידהו
שלג וקרום מנערפין [מ"מ הר"ב והר"ס בפ"י משנתנו דאפי' נשתנה מסיד לשלג או משלג לסיד כו' שכן מלינו בהדי' במשנה ז' [ס'
היתה עזה ונגעית כהה. כהה ונגעית עזה ה"י היא כמו שהיתה ובלבד וכו']. ועל שבוע הראשון קאי התם. ולומר שאין לפטור כשהיתה
עזה ונגעית כהה ואין להחליט כשהיתה כהה ונגעית עזה. ולריך הסגיר שהיא נחשבת כמו שהיתה קודם הסגיר הראשון. וקרא דכתיב
וראהו הכהן ביום השביעי [של הסגיר הראשון] והנה הגעע עמד בעיניו ולין פירושו שעמד במראה שהיה בו אם כשגל או כסיד שהיכל או

למלאכת שלמה
להסגיר את העומד בסוף שבוע ראשון לפטור את העומד בסוף
שבוע שני. עיין על זה ברב ה"ר אלי' המורח"ו ז"ל כפסוק והנה הגעע עמד
בעיניו והסגירו הכהן שבעת ימים שנית וגם שם בפס' קרבן אהרן פרק שני
דפ' נגעים שהקדו מחאן המפרשים לר"ם ז"ל על מה שפירש בפירוש החומש
והנה כהה הגעע א' אם עמד במראיתו טמא וכה תרע בעדו ברוחק ע"ס.
כתב החכם הר"ם אוחא"ל ז"ל וז"ל לפטור את העומד בסוף שבוע שני ז"ע שאם

ישראל
(ג) וז"ל דה"ה דהוא מני למקטט דמנערפין בתחלה להסגיר. כשהי' בו נגע
כגרים מני' מראות מנערפין להחשב שיעור נגע בתחלה ויסגירו. אלא דזה כבר
משתמע במאי דקאמר תנא מנערפין ז"ל. דמשמע פשוט דב' חנאי נגע שכל
תני' ממראה אחרת מנערפין להחשב כשיעור נגע ממראה א'. אבל קמ"ל דאפילו
זירוף באופן ב'. דהיינו אם בסוף שבוע א' התחלפה כל הגעע למראה אחרת.
והר"י אינו זירוף ממש. רק להחשב היא היא ואפ"ם מחשב זירוף. א"ל להכי
נקט זירוף להסגיר בסוף שבוע א' כדי לאשמעינן הקולא והחומרא כה"זירוף.
ואינו הוה נקט רק הזירוף שבתחלה. לא שמעינן רק החומרא: (ד) אבל
א"ל דקמ"ל קרא דלע"ז דכסה משלג לנקרום. אפ"ם לא חשבינן ל"י כנגע
חדש. ליתא. דא"כ הו"ל לקרא לאשמעינן רבותא ספי מינה. דאפילו העיני
הלובן מנקרום לשלג אפ"ם פסרו. והכי כדנקט השתא בלמח אשכר למטעי
ולמידק ממלת כהה. דהא אם העיני מנקרום לשלג נדונו לנגע חדש. והוא דל"ל
נקט תנא לפטור בשבוע א' כשנשתנה או לבניטוחו ותחמטתו מכגרים. הא לא
זריכה למימר דפשיטא ולעיני מה נימא בזה דלע"ז שנתנה מראיתו הרי
הוא כבתחלה. הרי אפילו נימא דנגע חדש הוא נפטר מדמחמטת מכגרים:

דלג"ה פ"א י"ס ס"ט שני שטותם ויש בלן 'שטות' בלא שם אין לקדומן שבת אלא שטות: לפטור את העומד בסוף שבוע שני. פ"י הר"ב ח"כ א"פ

נגעים מראות נגעים פרק א

ר' עובדיה מברסגור

תשחין ט' חלקק . טז
פ"ב ע"ד :

אלוהו רבא

תשחין . והמכוה או ממיה המכוה . והכוהק . אלת מחמשה עשר הארבעה הרי חמשה עשרים הארבעים הרי עשרים וממשה . והרי עשרים שבמער לכן ועשרים וחמשה שבממיה הרי ג'ה ואלון היה מלוי נחריכה וזמרים בתמלה שלם בל בתמלה שבת ונדחה לאחר השנה ואירעו א' מלוחין ג'ה דברים וכוונתו שבע ראשון וכוונתו שבע שני ולאחר הפסוק ארבעה עשרים ג'ה הרי מחמשה ועשרים . שמה פשר בפסיון הלך לו פסיון . השחין . וממיה השחין . והמחיה . וממיה המכוה . והמכוה חולקין בין האדם לפסיון הרי שש והמה בשלשה זמרים כסוף שבע ראשון וכסוף שבע שני ולאחר הפסוק שלש עשרים ששה הרי י"ח ור"ך שבממיה ושער לכן הרי ג'ה סימני סברה מתוך סימני טומאה . והלכה לה האדם או שמתעטע לא תשחין . והאדם לאו סימן טומאה הוא ואין לא תשחין אלא סימני סברה מן סימני טומאה :

ראשון לציון

[מגני] או שהלכה לה [האדם] גרימא העמוד האדם פ"ה האדם עיקר המכה ושורש :

תום אנשי שם

תו"פ ה"ה המכוננת מרבה השחין לתוכה והתפורה כו' . תימה דל"כ היינו חלקק . ול"כ לפשר ונכנס בתוכה היינו נקלה המחיה מעט ושעור המחיה נשאר כנגדוהו רק שיעור מחמת ההפסק שבינה להבדלה והיא חומית דרש"ה גבי כסוף לשער לכן השער ה"ה בשפת הכהנת דנטסר מחמת ההפסק שציון עור הכהנ' להשכר וללשון הרמב"ם כפי' שם ולכתי וכל יקף הכה' כסוף דכתי דממחיה מנומרת בחמשה עשר ח"ל להסמך לה א"ל' תכנס מתוך הנגע ומה ל' אם נכנס מתוך הנגע או נתוך המחיה הלא בשחין הו' הפסק בין המח' להנגע והו' הטעם לטראקן מ"ש"כ בשער שמעמח אף שאינו מנוצר והו' דלא כדמשמע מפי' הרא"ש שם ועדיין י' למעיון לרוב בשאר הכרטיים דממח' . (כ"ש) : ד"ה ד"ה ב"ו פסיון כו' מחליטין על עמד בעיניו כו' . היינו נתון . אולם אחתי כינו כסוף שבע ראשון אם פשה חולין וקולו וזמן וזמן לו שבע אכל אם עמד בעיניו כסוף שבע ראשון אינו שילך וכו' רק מסגרו שיה' כמו שנתאר כיון ל"כ פ"ג וצ"ג כ"ה ש"ה וא"כ יש חלק גדול בין שחין לשמה . (כ"ש) :

עמ"ס במ"ב פ"ו [ד"ה ובה ממיה] : מברצרת . בת"כ יליף לה בשלח שהיה מוצלח בשלח . והביאה הר"ש במשנה ב פ"ד ועיין בל' הר"ב פ"ו מ"ב ופ"ו משנה ג ח : מבוונסת ונתפורה . ל' מהר"ם שפשה הנגע לתוכה וכו'ה מקלטה . ומיכו כי מלטרפת לה לכולה מחיה אחתי איכא שיעור מחיה שהיא כעדשה וזל השחין ונכנס לתוכה . וזל . פירוט או זל כמו חלק ועשה מאלמר דהוי פירוטו או עשה מאלמר [כפ"ה דיבמות] [משנה ג] כרישא נקט ונתפורה מחמת שנתכנס הנגע לתוכה ונתפורה מחמת הנגע החס שייך ל' פוור שהנגע והממיה ענין א' הן ושייכי להדי . אלא שהממיה מפורדת ואין ממנה במקום א' כשעור . אבל שחין וממיה דלא מממיה בממיה לא שייך זהו ונתפורה אלא נכנס לתוכה . כלומר נכנס לתוכה דבר חדש שאינו מן הענין שלה כלל . ויחא נמי הא דכרישא גבי שער לכן נקט מטיקרא נסמך השחין לשחין וכו' . והכא לא קמי נסמך לה השחין ד"ל דאידי דקמי מכוונסת ונתפורה פ"ה שנתכנס הנגע לתוכה ובכך נתפורה נקט נמי בהאי לישנא וזל השחין לתוכה ונתפורה נמי בכך ותו לא חליטריך לממיה נסמך לה השחין . דהיא היא ע"כ :

ובא השחין ונכנס בתוכה . כתב מהר"ם י"ס ספרים שכתוב בהן שחין המורד . ע"כ . ועיין פ"ט מ"ב . וכתב עוד כלומר בשבת לא ה' שם שחין וכו' והשאלה דרוחו אחר השבת כשנגעה שחין לא מממיה כדחנן לקמן [פ"ג מ"ד] שחין אין מממיה בממיה אלא בשער לכן ופסיון כ"ל ע"כ : השחין או מחיה השחין וכו' . כתב הר"ב כל הני אמעטא קיימא כו' . וכ"כ הר"ש . ולאו דוקא אלא דקמי בממיה דסליק וממך וה"ה לוינד דכל הני קיימי חלולהו : והבהק . כתב הר"ב כדתיא בת"כ כו' בשר חי ולא הבהק . ל"ע לקמן כפי' מ"ו פ"ו וע"פ [ד"ה היה צוהק] : דיהו צו פסיון בשבת . אנעמי הגוף קאי . דלילו היה רואהו בשבת היה מחליט . ומשום דבנגעו הגוף אין מחליטין לעולם על עמד בעיניו אע"ג דבנגעו בחים [ובנגעו בחים נמי מיירי וכמ"ס לקמן כד"ה ואין צוה כו'] מחליטין על עמד בעיניו כמו על הפסיון נקט פסיון משום דבנגעו הגוף [אין] מחליטין [אלא] על הפסיון . מהר"ם : ואין צוה וצוה כגרים . דלילו י"ס בין שיהיו כגרים עדיין לר"ך הסגר אי קאי כסוף שבע ראשון . וקלח קשה דאי מחמ' איירי כסוף שבע ראשון . הא כל הני דקמי בני הסגר כדמשמע

מלאכת שלמה
בפי ר"ע ד"ל והיתה המכוה . אמר חלקק לע"ד והיתה המחיה ז"ל : או מיעטמה השחין (מחיות השחין) ק' ז"ל :

נעשית מן האד . א"כ היתה בשבת מכוונסת כעדשה במקום א' . ולאחר השבת נתפורה : ובה השחין ונכנס לתוכה . כלומר בשבת לא היה שם שחין והיתה [הממיה] סימן טומאה . וזל השחין ונכנס לתוכה : הקיפה או חלקה או מעטה . כלומר או שלא זל השחין על כל הנגע . אלא על קלח הממיה ופחתה מכוונסת : השחין ומחיות השחין המכוה ומחיות המכוה והבהק . כל הני אמעטא קיימי . שמעטמה השחין או מחיות השחין דהיינו שנתעשה קרום כקליפת השום או המכוה או מחיות המכוה כל הני ששבת לא היו ולאחר השבת זלו וכן הבהק ששבת היו מ' מראות ועשה בהק למחרתו ומיעט המחיה לשחין ובהק ממעטין מחיה . כדתיא בת"כ בשר חי ולא השחין .

בשר חי ולא הבהק : דיהו בו פסיון . בשבת : והלך לו הפסיון . לאחר השבת דמה שפשה בשבת כנס למחרתו : או שהלכה האדם . עיקר הנגע נקרא אוס והלכה האדם ושאר הפסיון . או שנתעטמה האדם ואין ציון שניהם כגרים : השחין ומחיות השחין . כלומר אי נמי בשבת פשה ולא היה מפסיק בשבת בין האדם לפסיון . לא שחין ולא

ובא השחין ונכנס בתוכה . כתב מהר"ם י"ס ספרים שכתוב בהן שחין המורד . ע"כ . ועיין פ"ט מ"ב . וכתב עוד כלומר בשבת לא ה' שם שחין וכו' והשאלה דרוחו אחר השבת כשנגעה שחין לא מממיה כדחנן לקמן [פ"ג מ"ד] שחין אין מממיה בממיה אלא בשער לכן ופסיון כ"ל ע"כ : השחין או מחיה השחין וכו' . כתב הר"ב כל הני אמעטא קיימא כו' . וכ"כ הר"ש . ולאו דוקא אלא דקמי בממיה דסליק וממך וה"ה לוינד דכל הני קיימי חלולהו : והבהק . כתב הר"ב כדתיא בת"כ כו' בשר חי ולא הבהק . ל"ע לקמן כפי' מ"ו פ"ו וע"פ [ד"ה היה צוהק] : דיהו צו פסיון בשבת . אנעמי הגוף קאי . דלילו היה רואהו בשבת היה מחליט . ומשום דבנגעו הגוף אין מחליטין לעולם על עמד בעיניו אע"ג דבנגעו בחים [ובנגעו בחים נמי מיירי וכמ"ס לקמן כד"ה ואין צוה כו'] מחליטין על עמד בעיניו כמו על הפסיון נקט פסיון משום דבנגעו הגוף [אין] מחליטין [אלא] על הפסיון . מהר"ם : ואין צוה וצוה כגרים . דלילו י"ס בין שיהיו כגרים עדיין לר"ך הסגר אי קאי כסוף שבע ראשון . וקלח קשה דאי מחמ' איירי כסוף שבע ראשון . הא כל הני דקמי בני הסגר כדמשמע

מלאכת שלמה
בפי ר"ע ד"ל והיתה המכוה . אמר חלקק לע"ד והיתה המחיה ז"ל : או מיעטמה השחין (מחיות השחין) ק' ז"ל :

יבין	תפארת	ישראל	בועז
<p>מפסיק [עמ"ס פ"ו] . וטלוה או לו קמי . וחלולה חלת דהני . דהיינו נסמך . הקוף . חילק . קאי . וה"ק . אם א' מהקר חמס . נסמך או הקוף או חילק לז' השערות והפסיק ביניהן . ע"כ כל חד מהקר גזווי נטסר הש"ל [כפ"ה מ"ו] . אולם מלת מח' פירושו בשר כריא ור"ל שילך בשר כריא בלמנע השחין או בלמנע המכוה והרי צהן אין המח' סימן טומאה . ומלת צהק היינו שיש בהעור כחם שלבניטתו נמך עפי ממחלה קרום בילה . שאלו אין דיוו כנגע והוא טהור : (א) והרי מח' שהוא סימן טומאה לר"ך שיהא בה ג' דברים [ובימך ס' ע"ר] . (ב) שיהיו מנמשה הנגע סביב להממיה כרוחב צ' שערות . (ג) שיהיה המחיה גדול כמו עדשה . (ד) ושהיה שטחה כרי להשיב עליה רבוע שארוך ורחב כרוחב עדש . וזו אלתמול בשבת היתה כן . והיוס' מחזיק שטחה רק עדש עגול או שרק ארוך בעדש . אבל לא רחב : (ג) שאלתמול היה בכל לז' מהממיה ברת סביב בכל לז' ברוחב צ"ס . והיתה לפ"ו סגורה בהבדלת כבמבאר : (ג) שהממיה לריכה שחיה גדולה עד כדי שיוכל להשיב עלי' כעדש מרובעת . וכולה במקום א' . וכך היתה זו בשבת : (ג) שביים א' אח"כ נכנס הנגע לתוכה ונתחלקה המחיה . ואעפ"כ ע"י לירוף נשאר עדיין מהממיה שיעור כעדש . או זל וכו' : (ג) ר"ל או ששבת ה' ברת וממיה בתוכה כרייט לעמלו וביים א' וז"ל או שהשחין נכנס לתוך המחיה דהיינו הקיפה וכו' : (ג) או לאו קמי וטלוה פירושא דנכנס לתוכה דהני מקמי הכא קאי . וה"ק או שהשחין או מחיות השחין וכו' . הקוף או חילק או מיעט את שיעור המחיה שיהי בלמנע הנגע אלתמול . והרי אפילו רק הקיפו הכך לא המח' . ולא מיעטו את שיעור המחיה . אפ"ה אין המחיה עוד סימן טומאה . דאין המחיה סימן טומאה צהן רק בבדלת : (ג) ר"ל שביים א' עבר הפסיון . (ג) והם הכא שייך תמא הויא ששבת היה הפסיון וביים א' הכך טלו לכן . ואפשר משום שהו ככלל מה דקאמר ועבר הפסיון : (ג) שאלתמול היה בהנגע פסיון . והיוס' נשאר הפסיון אבל עיקר הנגע נתרפא והלך לו : (ג) נהמעט האדם : (ט) שהמעט ששאר היום מעיקר הנגע ובמה שפשה אלתמול אין בשניהם יחד כגרים . ועי"ז נטסר היום לגמרי . דלילו נשאר משניהם</p>	<p>ממיה כו' וכ"כ הרא"ש ואין לשון מדוקדק דמה ענין ארבע מראות לממיה והממיה מתחלה בכל מראה וכמראה האדם ואין שם מראה נגע ולא דבר טמא . וגבי הקיפה י"ל כן ששבת הקיפה הנגע מלכותו ומלכותו ופכשו הקיפה השחין וגבי מיעטמה לא שייך : ואין צוה וצוה כגרים . המפשיים הקפו ככאן דלפי'</p>	<p>ואמאי . והרי קדמו הב"ש להבדלת . אע"כ דלמ"ג שקדמו הב"ש להבדלת במקום . אפ"ה כיון דעכ"פ זמן קדים הבדלת להב"ש שפיר מחשב בדת קדם להב"ש . וכן מוכח נמי מלקמן [פ"ד מ"ו] . א"כ ה"נ מי לא מני איירי שקדם השחין להב"ש בזמן [ע"י עוד פ"ה מ"ו ודו"ק] . אלא הכי הול"ל כגון שהב"ש בלמח קדמו בזמן להשחין . וגם רכ"מ שתי' קדמו"ם מיירי במורדין . ע"כ כדבריו ס"ל . דל"כ ק' במ"ס הרמב"ם [שם ה"ה] כהו הב"ש תוך השחין . ואח"כ נכנס הבדלת תוך השחין עמ' . וק' ואמאי והרי קדמו הב"ש במקומן קודם הבדלת . אע"כ כיון דעכ"פ זמן קדים לכן הבדלת כפי' : אה"כ</p>	<p>ואמאי . והרי קדמו הב"ש להבדלת . אע"כ דלמ"ג שקדמו הב"ש להבדלת במקום . אפ"ה כיון דעכ"פ זמן קדים הבדלת להב"ש שפיר מחשב בדת קדם להב"ש . וכן מוכח נמי מלקמן [פ"ד מ"ו] . א"כ ה"נ מי לא מני איירי שקדם השחין להב"ש בזמן [ע"י עוד פ"ה מ"ו ודו"ק] . אלא הכי הול"ל כגון שהב"ש בלמח קדמו בזמן להשחין . וגם רכ"מ שתי' קדמו"ם מיירי במורדין . ע"כ כדבריו ס"ל . דל"כ ק' במ"ס הרמב"ם [שם ה"ה] כהו הב"ש תוך השחין . ואח"כ נכנס הבדלת תוך השחין עמ' . וק' ואמאי והרי קדמו הב"ש במקומן קודם הבדלת . אע"כ כיון דעכ"פ זמן קדים לכן הבדלת כפי' : אה"כ</p>
<p>ממיה כו' וכ"כ הרא"ש ואין לשון מדוקדק דמה ענין ארבע מראות לממיה והממיה מתחלה בכל מראה וכמראה האדם ואין שם מראה נגע ולא דבר טמא . וגבי הקיפה י"ל כן ששבת הקיפה הנגע מלכותו ומלכותו ופכשו הקיפה השחין וגבי מיעטמה לא שייך : ואין צוה וצוה כגרים . המפשיים הקפו ככאן דלפי'</p>	<p>ממיה כו' וכ"כ הרא"ש ואין לשון מדוקדק דמה ענין ארבע מראות לממיה והממיה מתחלה בכל מראה וכמראה האדם ואין שם מראה נגע ולא דבר טמא . וגבי הקיפה י"ל כן ששבת הקיפה הנגע מלכותו ומלכותו ופכשו הקיפה השחין וגבי מיעטמה לא שייך : ואין צוה וצוה כגרים . המפשיים הקפו ככאן דלפי'</p>	<p>ואמאי . והרי קדמו הב"ש להבדלת . אע"כ דלמ"ג שקדמו הב"ש להבדלת במקום . אפ"ה כיון דעכ"פ זמן קדים הבדלת להב"ש שפיר מחשב בדת קדם להב"ש . וכן מוכח נמי מלקמן [פ"ד מ"ו] . א"כ ה"נ מי לא מני איירי שקדם השחין להב"ש בזמן [ע"י עוד פ"ה מ"ו ודו"ק] . אלא הכי הול"ל כגון שהב"ש בלמח קדמו בזמן להשחין . וגם רכ"מ שתי' קדמו"ם מיירי במורדין . ע"כ כדבריו ס"ל . דל"כ ק' במ"ס הרמב"ם [שם ה"ה] כהו הב"ש תוך השחין . ואח"כ נכנס הבדלת תוך השחין עמ' . וק' ואמאי והרי קדמו הב"ש במקומן קודם הבדלת . אע"כ כיון דעכ"פ זמן קדים לכן הבדלת כפי' : אה"כ</p>	<p>ואמאי . והרי קדמו הב"ש להבדלת . אע"כ דלמ"ג שקדמו הב"ש להבדלת במקום . אפ"ה כיון דעכ"פ זמן קדים הבדלת להב"ש שפיר מחשב בדת קדם להב"ש . וכן מוכח נמי מלקמן [פ"ד מ"ו] . א"כ ה"נ מי לא מני איירי שקדם השחין להב"ש בזמן [ע"י עוד פ"ה מ"ו ודו"ק] . אלא הכי הול"ל כגון שהב"ש בלמח קדמו בזמן להשחין . וגם רכ"מ שתי' קדמו"ם מיירי במורדין . ע"כ כדבריו ס"ל . דל"כ ק' במ"ס הרמב"ם [שם ה"ה] כהו הב"ש תוך השחין . ואח"כ נכנס הבדלת תוך השחין עמ' . וק' ואמאי והרי קדמו הב"ש במקומן קודם הבדלת . אע"כ כיון דעכ"פ זמן קדים לכן הבדלת כפי' : אה"כ</p>

ו חלקן ט' חלקן . טז :

תוספות אנשי שם מה שייכות יש לדברים אלו עם מה שנתעלה מהם ומולי ומיור דקאמר . והולכי ולר"ה סנה"כ דלון רחוק את הנגעים בתחלה לאחר השבת דאיכא נמי בדבר להקל ולהחמיר איכא נפקותא להקל בלא קרבן שנינו חסדיו עדיין . וכן בזה דלכע אין רוחין בתחלה בשבת וכו' איכא נפקותא לטומאה וכו' קשה דבלתיא השבת נמי איכא נמי נפקותא לטומאה דכשנינו רחוקו ואין שם הסגר אין שם טומאה וכן בשבת איכא נפקותא להסגר נמי דכשנינו רחוקו ואין שם טומאה אין שם הסגר . (כ"ד) :

לכן סימן טומאה אלא כשהוא בנגע עלמו . כדאין ברפ"ל . ועיין בשבת לא היה מחליט : והלכו להן . לאחר השבת שנעשה שם צפי' הר"ב דמשנה ב . וכן עיין שם במשנה ג : ['והלכו להן . פירש הר"ב ונעשה מקומו ללקת וכו' ונשאר עור הבשר עם הנגע כבתחלה כו' . וכן כהב הר"ש . וכלומר שהנגע הוא על עור הבשר הוא שנעשה ללקת . לו מחיה . היתה עגולה או ארובה . ונעשית דלו לאו הכי אם כן עדיין אין השער לבן בתוך הנגע] : ונתכנסה . ובא השחין ונכנס בתוכה (ט) .

הקפיה חלקה או מעטה (ח) השחין או מחית השחין . והמבוה ומחית המבוה והבוהק . והלכו להן . לא היה בו פסיון ונולד בו פסיון . השחין ומחית השחין . והמבוה ומחית המבוה והבוהק (ט) . חילקין בין האדם לפסיון . והלכו להן (ט) . הרי אלו להחמיר :

מלאכת שלמה

לא היתה מחיה . כ"ג : או מיעטה השחין ומחית השחין . כד ל"ג :

יבין

תפארת

ישראל

בועז

א' מאלו מספיק בין צ' השערות שבהנהגת . ולפיכך לא נחשבו סימן טומאה : (טו) ר"ל או שציוס השבת בא השחין ונכנס אל הנוך של הבהרת דהיינו להמחי' . והיינו שהקפיה או וכו' : (סח) כולה או לא קתני . וה"ק בין שכתובת השחין אהמול אל תוך המח' . היה בלופן הקוף השחין את המח' שבאמלע הבהרת . או שהשחין חילק את המח' . או מיעט את המח' משיעורה ע"י השחין וכו' : (סח) א' מאלו חולקים וכו' : (ע) ונתהפכו להיות מקומן בהרת . נמלא שהיוס הפסיון סמוך לאוס [וגם כאן שייך תנא מלמתיי שאתמול סיס הפך כולו לבן והיוס נתגלה קת ממנו] (כ"ב) :

את המח' משיעורו הרי אפילו כשאר שיעור מח' עכ"פ כיון שהשחין סמוך לה . נמלא שאין המח' מבוהרת מהבהרת הר"ל להקל . ועוד יש כמה דקדוקים כאלו דרים צ"ב המשניות . אמנם ל"מ ה"י ל"ל . דמשום דנגעיים ים מקראו מרובים . ואפ"ה אין פוסרשי' כראוי רק בבלכות מעטו' (כתיבנו ד"א א') . ונ"ל העניינים שבהם הם עוממים וריכים עיון רב כדי לגבול לעומק אמיתות הכוונה . וכדאמר רשב"ע לר"ע מה לך אצל אנדה כלך אצל נעיים והאלות (תגינא י"ד א') . ר"ל שכן הלכות עמוקות חמורות . ועי"ו כל עין חש אשר לא נסה להתיך בן . עיניו יראו ורות נמו . עד שאמרו עליהן חו"ל (פסחים ד"ב א') שפירושן יקר עבוס"ו . לכן כדי להרגיל את חלשת עיניו בדינים הללו . הטרית ההנה א"ע עמנו . וקופן מלופין לאופן ומענין לענין בכל א' מנ' סימני טומ' צ"ב ונ' פרקים הראשונים שבהם ז' . להיות כמו מבוה לכל המנ' . שצברקים הללו כלולים כמה עמימים מדיני המנ' . ולכן הוכיר בפרקי' הללו הדינין והסוכן . כאשר יסנו בלכתן הילך והילך . ומדלג מענין לענין . דהיינו מב' למחי' . וממחי' לפסיון . ולוקח בכל א' מהן אופנים שוני' כצדקים יוצאו . רעא וזבן כמראה הבזק . והוא מסיבות מתהפך כלופן בתוך לופן יסנו הנה והנה . כדי להרגילנו יפה בכל ג' סימני הטומ' . ואופסיסה המשוטים . ואתה כאשר תחי' בקי באלה . או תלך לבטח דרכיך וזו תשכיל לאוקמ' אגירא בפי"ד :

אחרונה

ויכארו ככהן ע"כ . ולפי"ו מייכי כסוף שנוע שני דלילו בראשון עדיין כר הסגר הוא נעמא . ומ"ס מיי"ע לבי מינא בלא קרבן איכא נפקותא שאינו מחמיר וכן לר"ע בשבת כו' לא יסכן דלון זו קולא אם תמגיני עכשיו לאחר יום ויומים . ולמלא דוכתמו במ"ד דנתמלת ראי' לכ"ס דואין בשבת בלא"ה אין מקום לדבני מוי"ע כאן :

הלכתא גבירתא

כללא הפרק א

סיני מראות לובן הגל' לאחר החלום או הסגר [ושויך ברישא בלהסגר בנתהפך כולו לבן בתחלה . דהרי חייב להסגר (כפ"ח מ"ו)] : משנה ד ומדקו"ל דד' סיני מראות מצטרפות וכמבואר . אי"כ יש ע"ב מראות נגעים ולא יותר . דהיינו ח' בעור הבשר דהיינו ד' לבנות וד' פתוכות . ובנגד ח' בשחין ומבוה . ובנגד ח' בקרחת ומבחה . ובנגד ח' בנתק . הרי ל"ב באים . ועוד ישירקק ואורסם בנגדים . ובנגדו בבתים הרי ד' ס"ה ל"ץ . וזה בתחלה . ובנגדו ל"ץ בסוף החסרות כולן . ס"ה ע"ב . בתחלה רואים הנגעים מלראותו בשבת וי"ש . וכשיקרה אח"כ יום ו' בשבת וי"ש יהעכב הבתן כמשנה ה בין שיה' הקולא בס"י הב' לשערות . ובתן שביני ביני נשאר או השחירו או התקצר שיעור ארכן [או ששב הנגע לאחר ותו אינן בתוך הנגע] או שהקפין או הפסיק ביניהן שחין או מבוה או מחיתו או בוק . וכ"כ בנתהוה ביני ביני הקולא בס"י המחיה . ובתן שביני ביני עברה המח' או שעבר ריבועה . או ששב הנגע לאחר . ואינו מקיף המח' . או שנתמעס שיעור המח' מבערשה . או שנתלק שיעורה ע"י שחין או מבוה או מחיתו . או ע"י בחק . או שהקף א' מאלו להמחיה . וכ"כ בנתהוה ביני ביני הקולא בס"י הפשוין . כגון שנתמעס האדם ולא נשאר סמנה ומדפסין יחד נגרים . או שעבר האדם למרי . ונשאר רק הפשוין הקפן מכשיעור נגים . או ששחין . או סכה או מחיתו או בחק הפסיק ביני ביני בין האדם להפשוין :

משנה ב אם א' מד' מראות הללו מעורב עם קצת ארסימות . צריך שיהא בכל א' ג' חלקים מאותו לובן וחלק א' סאדס . ביח המזון במים . דררי על חד תלת : משנה ג כל ד' מראות הגל' מצטרפין בין כשהן בנגע א' בחד . או שהשנה סו לז' . בין שע"י הצירוף יתחייב להסגר . כגון שבתחלה ה' בו נגרים מב' מראות . או שבסוף שבע א' מצא דנגע מצורף מב' מראות . או שנתהפך הנגע בסוף שבע א' . כולה או מקצתה למראת אחרת מצריתתה שבתחלה . לא אמרינן נגע חדש הוא . רק ימירו שוב פעם ב' . וכ"כ מצטרפות לפסיון . ובתן שבסוף שבע ב' . עמד דנגע בשיעורו בגדל . אבל נתהפך כולו או מקצתו למראת אחרת או לב' מראות אחרות קמראת' בתחלה לא אמרינן נגע חדש הוא . אלא פוסרו . וכ"כ מצטרפות להדל"ט . ובתן ששכח הנגע נגים מב' מראות סבוכות . ובה מח' . או ב' שערות לבנות . וזה ה' בתחלה או בסוף שבע א' או ב' . או לאתר הפסור . או שגולד בה פסין ממראה אחרת סמנה האדם . בסוף שבע א' או ב' או לאתר הפסור [אבל בתחלה אין פסיון פוסל] . או אם לאחר דשיער נתהפך כולו לבן . והוא מנוטר מכמה מראות . ובולן מד' מיני מראות לובן וזל' . וכ"כ מצטרפות ד' מיני לובן הגל' לענין לפסיון בנתהפך כולו לבן מד' משנה א נגע שבער הבשר . או בשחין או במבוה . או בקרחת או בגבחת . צריך שיהי' בו א' מד' מיני לובן . דהיינו שמוהיר כשלו שהוא היותר לבן שאפשר . או בתלדו . או שיינו שמוהיר כסדר שסדר בו היכל הקדש . שהוא צ"ל לבן ביותר . או שיהיה לבן כצמר שהוא לבן שאינו מוהיר . או בתלדו שהוא לבן רק כקרום דק שתוך קליפת הביצה :

נגעים בהרת עזה פרק ב

חוספות יום טוב

יב

ציונים

פרק ב א בהרת . גרמוני . לכן ביותר ובהרת עזה כשנג נראית בו כהה מתוך לבטנית יתרה שבשכרו ופטרין אותו : והבהה . נראית בכוסו עזה . מתוך שבשכו שמור . ומסגירין אותו דבחר בשרו של נראה אוליין: בית ישראל אני בפרתן .

מתוך חבטן היה אומר אני כפרתן . כלומר כל העושה שראוי לצבא עליהן אני מקבל על עצמי כדי לכפר עליהן שכן ביטוניים וממונעים ואינם נוטים לאחת משתי הקלות לא לבנים ולא שחורים אלא כשכחונו שאינו לא לכן ולא שמור . אשכרונו . מין של ארז בוש"ו (ה) בלע"ו . הרגום תאשור . אשכרונו . וקח סכר ר' ישמעאל דבמה שמיטער האחד מיטהרים כולם . ובמה שמיטעם האחד מיטעמין כולם . וקיימי רבי ישמעאל ור"ע בתרא

שיטתא: ציירין . אומנין שמליירין גודות לני: כבינוני . כסם הבינוני : מראות כנגעים . ופליגי עליה ר"ע ואמר דאף אלו מטמאים ולא להקל ולא להחמיר . אלא מביאין סמינים ונראה הגעג כאלו הוא בבינוני ומתווייה דרשי בעור הבשר ר"י אומר כתיב א' אומר וכו' [כדכתיב הר"ב] וזה הכושי לא תראה אלא ע"י כסם הבינוני שהו לעמוד על מתכות

פרק ב א בני ישראל . ס"א בית ישראל : אני בפרתן . אנו כפרתן . ר"י חייא ובניו ופ"י רש"י ז"ל יסורין הכאין עלי לכפרתו של ר' חייא ובניו יהיו ולשון כבוד הוא זה כשאו

פרק ב א בהרת עזה . נראית בגרמוני א) כהה ב) והבהה ג) בכושי עודה: רבי ישמעאל אומר . בני ישראל אני כפרתן: הרי הן באשכרונו . לא שחורים ולא לבנים . אלא בינוניים . רבי עקיבא אומר יש לציירים סממנין . שהן צרין צורות שחורות לבנות ובינוניות . מביא סם בינוני ומקיפו מבתין ה) . ותראה בבינוני ט) .

פרק ב א בהרת עזה . נראית בגרמוני א) כהה ב) והבהה ג) בכושי עודה: רבי ישמעאל אומר . בני ישראל אני כפרתן: הרי הן באשכרונו . לא שחורים ולא לבנים . אלא בינוניים . רבי עקיבא אומר יש לציירים סממנין . שהן צרין צורות שחורות לבנות ובינוניות . מביא סם בינוני ומקיפו מבתין ה) . ותראה בבינוני ט) .

ר"י ס"ל לחן גרמוני וכושי עמאים כלל . לפי שהן אלו יכולים לעמוד עליהם על הוכן מראה הגעג אלא הבינונים הם מטמאים אלא מביאין סמינים ונראה הגעג כאלו הוא בבינוני ומתווייה לפי שהן אלו יכולים

מזכיר אנו או רבו לאחר מיתחו לר"י לומר כן ע"כ : צורות שחורות ולבנות ובינוניות . ק' ז"ל : ומקיפו מבתין . לבהרת ותראה הנהרת בין גרמוני בין בכושי : כבינוני . פי' כסם הבינוני שהוא דומה לבשר אדם בינוני :

מלאכת שלמה

יבין

פ"ב א נגע . עזה במראה לבן שזה . אם היא בזהם שהוא מארץ ג' ר' מ' א' י' ע' . היא אשכנו בלשון לאטינא . דמנ"ג ב"י החיטין צמי יפה בלשון העולם היא א' י' ר' א' פ' א' . ואשכנו היא היותה לפי זה . ומדלין שם תגבורת השמש . לכן תושביה הם לבנים ביותר . ובני חם התיצבו בדרום העולם . הוא א' פ' ר' י' ק' א' ר' כ' א' ע' י' א' פ' י' ע' . היא היותר דרומי בה . ומדום שם התגבורת השמש ביותר . לכן תושבי ארץ טוש הם שחורים ביותר . אולם בני עם התיצבו במזרח העולם . היא א' ז' י' ע' . והיא כמול האמצע שבין א' פ' ר' י' ק' א' ר' כ' א' ע' י' א' פ' היא קרובה לאמצעית א' ז' י' ע' . לכן תושביה ממונעים בלבטנית עורם [כל זה מנבני הגאון רבי'א נקרא הו"ס ביראן] . ור"א דגרמוני דקא' תנא הוא

לשון גרמא . ור"ל שבשרו לבן כעלם [ארלם לפע"ד הרי לפי"ו] לא חלי כלל באזהר הקלימה הוא דר . שיש שטלד כך משונה בשורו . ונקרא בל"א א' ל' ב' י' כ' . והוא מזה בזהם ונקרא בלשון המטה לבן [בטווח פ"ו ת"ו] . ולמה לא קראו תנא גם כהה כן . ותרו מסתבר דכמו טוסי שהוכיח תנא . נקרא על שם אלו . כך גרמוני על שם אלו נקרא [ב] שמתוך שבשך הגרמוני לבן ביותר . לכן כשיש בשורו גם בהרת עזה כשנג . נראה כהה מקרום ביזה . ופטרין אותו . דבחר בשרו אוליין א) : ג) נגע שכהה יותר מקרום ביזה : ד) שמתוך ששור הכושי שחור ביותר . להכי גם נגע שכהה יותר נמוך מקרום ביזה בזהם בינוני . והוא נטרה בה . אפ"ה מדגלת בכוסו זה עזה . הרי זה נגער או נחלע על ידה . דס"ל דכל נגע משערין נמוך בשך המטעג מדכתיב הרבה פעמים באזהר פרשה בעור בשרו . והא דכתיב פעם א' בעור או נחלע על ידה . להכי כחבה תורה נמי בעור הבשר כחמה פעם א' מיירי קרא . וביה נשער בכל א' לפי עורו . אבל גר גרמוני או כושי אמ"ע כלל בנגעים . להכי כחבה תורה נמי בעור הבשר כחמה פעם א' למימרא דכלל בשך משערין . ובטוין בבשרו . דהיינו בבשך עלמו משערין : ה) ר"ל אם נגזר על א' מהן לרעה בשביל עוונותיו [משחוכין י"ד ב'] הגני חתמו לקבל ענשו . כדי שאשכפר עני' . וינלא הוא . ומדגורן להוכיח ישראל בשם לרעה . כדבשיין למימר לקמן . להכי כדי להודיע שיעור חיבתן אלו . נתון נפשו תחיהו [ב] : ו) הוא מין ארז שלבטניתו בינוני : ז) ג"ל דמדלל קאמר בקיטור יראה כבינוני . ש"מ דרק ראי' לדרביו אחא לאשמועיין . וה"ק דמדלסטו פרשה נגעים רק לבני' . להכי בין בכוסו או בגרמוני כשהגניירו משערין כהן היאך היה נגע שלהן נראה אילו היה עורן אשכרונו כשכאל . שערן הוא במראה כזו . ועוד ג"ל דמדלל קאמר בני' בינוני הם בלשון . ש"מ דפליגי אדר"ע וס"ל בלבטנית בינוני של אשכרונו משערין . שהוא מין גרמא לבן בינוני אחר ואלו אחרו מראה לבן בינוני דקאמר ר"ע . והפליגי נמי אדר"ע דמדלרין הבאת האבע . אבל ר' ישמעאל ס"ל דמני לשער לפי האומר . [ולדראב"ד ס"ל ל' ישמעאל דגרמוני וכושי אין מטמאין כלל בנגעים . והיינו כתיבן : ה) סביב להגע עושה קו מראהו לבע לבן בינוני של המיירים א) : ב) ר"ל דע"י עשיית הקו זה סביב לגמג' . יהא יוכל להבחין יפה מראה לבטנית

בויע

פ"ב א כך כתב הר"ש והר"ב . א"כ לת"ק א"א שום נגע בגרמוני . ול"מ א"א לומר כן . דהרי גרמוני אינו לבן ממש יותר משל ואיך יומא דגעג כמראה של יתראה בו שפי נמוך מכלל הד' מראות לבן . רק עזה דקאמר תנא היינו מראה לבן שהכהה שחחמו סבור . דהיינו שעה קקרום ביזה . ולפי"ו גם לת"ק סידך בגרמוני נגע : א) ול"מ ג"ל דמסוס דר' ישמעאל תמוד ה'י' משהבחר בישרלם שה'י' נא"י [כגדרים ס"ו א' וז"מ פ"ד א'] וכדכתיב בשפירו ירושלים ספיר גורמת . אולם כאן האורן לומר שרובם אינן לבנים ביותר ולפיכך כדי שלא יחשבו שמתחם שאינו אהבן נראי' בינוני כאינן לבנים . להכי מקדים לומר הגני בזהבתי להם כפרתן : א) ונ"ל דלהכי לא קאמר בקיטור מביא לבע לבן בינוני . היינו משום דבעי לאשמעיין דלאו במראה

אחרונה משנה פרק ב א נראית בגרמוני כהה . פי' הר"ב ופטרין אותו והכהה בכוסו מסגירין אותו פי"כ וכן מתמע לשון ט"כ . והאשח ת"ק פליגי אשלוט תנאי דמתני' ויש לט לפסוק הלכה כהה . גם לא תלוי בשאר דוכתי דמני מטיקלא קחם תמנה ולמייתי עליה ותכמים אומרים בלשון פלוגתא דמ"ק היו כהמים בכל דוכתא . ונראה לפיכך כאן דהא דאמר נראית בגרמוני כהה נא לפסק הלכה אמרם אלא לבן שאלה הוא וה"ק בהרת עזה שנקראת בגרמוני כהה והכהה בכוסו שנקראת עזה מה יפשו . אי מילן במר בשרו של נראה

אז לא ועלם אלו תנאי לפסוק הלכה . וכן תמנם מלשון הרמב"ם בחשורו פ"א פלאחר שהמתיק מילתיה דת"ק כלשנוו חמייס לפיכך כאן משערין אלא בינוני פי"ב : ר' ישמעאל אומר . כתב הרמב"ד לדד"י תושי וגרמוני אין מיטמאין בנגעים שא"ל לעמוד על מלאכה ולא יתא' ליה לשער כסם בינוני אפסך דס"ל כיון דכתיב וראה הנגע בעור הבשר ולא כסם מוד כתב הרמב"ד דל"י וס"ק פליגי אוליב דל"ש דאית ל' סם בינוני ולא פירט אס לכל אדם או לגרמוני וכושי וט' והפטרין בתו"ש ולפ"י יס ע"כ כדבריו וכן ז"ל פליגי אוליב דל"ש דאית ל' ע"כ

א בהרת . מני' ס"א סל
נראה ה"א פי' :

חלופי נרסאות
א נראית גליל ור"י נראת
ובן נפיל . בני נפיל
בית . לבנות גליל ור"א
ולבנות . ונראה גליל ור"א
וראה . בכינוני נפיל
בכינוני וכן נפסוק .

תוספות חדשים
פ"ב ס"א [היי"ש ד"ה]
אני כפרתן כו'
וכתב מהר"ם כו' . וכ"כ
הרמ"ש ז"ל :

אליהו רבא
פ"ב א בגרמוני . זה
ה"ש מבני גומר
כדאמרין ביומא גומר זה
גרמוני ונרסאין גרמוני וזה
בילקוט . והא שכני נח דים
ע"י רוחם השולט כס בהרת
יפה בלשון הם כדרוס ומפני
שהמה כדרוס מתוך הוא
מזה נמי אדם הדרוס הוא
שחורים וכס הוא מבני חם
ודר כסוף דרוס הלך הם
שחורים ביותר מהמת השמש
ובני יפה הם דרים בלשון
ורחוקים הם מהשמש הלך
הם לבנים וגומר ד כסוף
לשון הלך הם לבנים ביותר .
וכבוש שהוא שחור ביותר
כהה נראית עזה ובגרמוני
שהוא לבן ביותר עזה נראית
כהה . והני תנאי כהא
קמיפליי כתוב אחד אומר
נפשו בשרו וכבוד אחד
אומר בעור הבשר תנא קמא
דרי

תוס' אנשי שם
פ"ב א תי"ט ר"ה
גרמוני כו'
אל העלם כו' . מכלל תשובה
למ"ס הרמב"ם ח"ל בגרמוני
אנשי גרמוני הם לבנים
ביותר וי"מ במוסף ערוך
ע"כ וליהא דגרמוני אן פי'
א"ש מגרמוני דהיא כהאי
קא' ואלו ה"י המוסף הערוך
בגרמוני ה"י וזהו נשעיו
שאינם לבנים כיכ כמו אנשי
הולנדא שיהא ארז מולדו .

פ"ב א תי"ט ר"ה
גרמוני כו'
אל העלם כו' . מכלל תשובה
למ"ס הרמב"ם ח"ל בגרמוני
אנשי גרמוני הם לבנים
ביותר וי"מ במוסף ערוך
ע"כ וליהא דגרמוני אן פי'
א"ש מגרמוני דהיא כהאי
קא' ואלו ה"י המוסף הערוך
בגרמוני ה"י וזהו נשעיו
שאינם לבנים כיכ כמו אנשי
הולנדא שיהא ארז מולדו .

תו' וזהו להקל. ותכמים וכו' היינו ר"ע ו"ל דלתיבא דר"ע פליגי דלית ליה סס ציטוני ולא פ"י א"ס לכל אדם. א"ס לגרמוני וכושי. וזאת ר' יהודה למומר לא לכל אלא לגרמוני ולכושי ורבנן אמרו לכל אדם.

ע"כ. ועיין עוד מ"ש לקמן בזה: רבי יהודה אומר מראות נגעים להקל. כדעתן [במ"ד פ"ה] ספק נגעים בתחלה טהור. וה"ל מקילינן. הר"ש: ור"ב א"א זה זה ציטוני. פ"י הר"ב היינו ר"ע. וכו"כ הר"ש. ו"ל משום דמסתבר טעמיה דהר רבי ושנאו בלשון חכמים וכו"ל בזה כחב הר"ב בספ"ג דגדה. ואע"ג דהכא בל"ה הלכה כר"ע ומתברר [כדליתא במס' עירובין פ' מי שאולתוהו ד' מו] כ"ס דר' ישמעאל נמי כותיה ס"ל לפירושם. וכבר כתבתי לעיל להראב"ד ר' יהודה וחכמים פליגי אליבא דר"ע. ועתה מלאתי למתירי סכתב וז"ל. ואין להקשות חכמים היינו

הנגע וזהו להקל. ותכמים וכו' היינו ר"ע ו"ל דלתיבא דר"ע פליגי דלית ליה סס ציטוני ולא פ"י א"ס לכל אדם. א"ס לגרמוני וכושי. וזאת ר' יהודה למומר לא לכל אלא לגרמוני ולכושי ורבנן אמרו לכל אדם. ע"כ. ועיין עוד מ"ש לקמן בזה: רבי יהודה אומר מראות נגעים להקל. כדעתן [במ"ד פ"ה] ספק נגעים בתחלה טהור. וה"ל מקילינן. הר"ש: ור"ב א"א זה זה ציטוני. פ"י הר"ב היינו ר"ע. וכו"כ הר"ש. ו"ל משום דמסתבר טעמיה דהר רבי ושנאו בלשון חכמים וכו"ל בזה כחב הר"ב בספ"ג דגדה. ואע"ג דהכא בל"ה הלכה כר"ע ומתברר [כדליתא במס' עירובין פ' מי שאולתוהו ד' מו] כ"ס דר' ישמעאל נמי כותיה ס"ל לפירושם. וכבר כתבתי לעיל להראב"ד ר' יהודה וחכמים פליגי אליבא דר"ע. ועתה מלאתי למתירי סכתב וז"ל. ואין להקשות חכמים היינו

חלופי גרסאות
ב הנגעים בשחרית
בשהחיה את הנגעים
לפי בכההדין הפני
ובין נמנו. שהחיה נל
וד"ל שחיה וכו' בכההדין
אימתי דל"ג אפתי. ובשבע
ל"ג וד"ל בשש ובשבע וכו'
בשנ"ג דל"ג וד"ל ד"ל וכו'
גין מל ונחת מלם וכו'
ג"כ פ"ה הר"ש. בחמש
נכ"ה ל'.

תוספות לד"ס
משנב [במשנה] א"א וז"ל
ב"ן להכיר וכו' להלש
ובין לפעול. שהרי בכל
ענין הוא אומר ביום
(הרמ"ם פ"ט הלכה ו'):
(בת"ש סדר"ה) ולא כו'
ודואן חת נעו. וה"ל נראה
הנגע

אליהו רבא
דדיס לקח דעבור שברו
דבתי שברו של נראה
אלינן ובגרמוני עזה
לראות כהה לקח ועיניו
ארו וכושי כהה נראית
עזה ומסירין אותו
להחמיר. ור' ישמעאל ור'
עקיבא וחכמים דרבי לקח
דעבור שברו דבתי שברו
ציוני אלינן וזמנה משמיה
אחד מיטרינן כולן וזמנה
שמיטתיהו א"ל ויטמא כל
אלה ר' ישמעאל סבר דמקפין
אל הנגע במחור ע"ן לשכרו
שהוא מראה ציוני וריש סבר
מקפין כסס ציוני ומחור.
וחכמים סברי ציוני את
הנגע ומחור גזרין ציוני.
ור' יהודה דייס לתת קראי
להקל. בגרמוני בעור שברו
לקח ציוני בעור הכשר שברו
ציוני להקל: ב' בשלש
כו'. ללו בתחלת שלש קאמר
דל"ב

רבי יהודה אומר מראות נגעים להקל. אבל לא להחמיר (י) יראה הגרמוני בבשרו (א). להקל. והכושי בבינוני (ב) להקל. וחכמים אומרים זה זה (ג) בבינוני: ב' אין רואים הנגעים בשחרית. ובין הערבים. ולא בתוך הבית (ד). ולא ביום המעונן. לפי שהבהה נראית עזה (ה). ולא בצדדים לפי שעזה נראית כהה (ו). אימתי רואין בשלש בארבע ובחמש ובשבע ובשמונה ובתשע. דברי רבי מאיר. ר' יהודה אומר בארבע בחמש בשמונה ובתשע (ז): כהן הסומא באחת מעיניו

סכתב וז"ל. ואין להקשות חכמים היינו ר"ע דר"ל דליטריך למיסתמה כר"ע ומחולקות ואח"כ סתם הוא. ע"כ: ב' אין רואין את הנגעים בשחרית כו'. ואולם היות מראות נגעים ביום ולא בלילה הגה זה בפסוק לפי שכל מה שצא בנגעים אמנם צא בלשון יום הרמב"ם [בפירושו]. [א"מ"ש הר"ב ארואין רואין בשחרית דילפינן מקרא לכל תראה כו'. בת"כ ומציאה הר"ש. וכו"ל דמריבוא דלכל לילפינן. ואע"ג דלשון ה"כ פרשה ב' פ"ב. בציטוני יכול בין ביום בין בלילה ת"ל ביום ולא בלילה יכול לכל מראה היום יא כשדים. ת"ל לכל מראה. ומשמע דסמוכים קא דריש וכו"ל לומר כן דרחוקים זה מזה. ויש הפסק פרשה ציוני. אלא כדפרישית דמריבו' דלכל קא דריש. אכן נ"ל דהכי דריש בת"כ מדקפיד קרא [על] מראה ככה. ה"ל ביום יקפיד על מראה והייט כליטת דהר"ב. ואל' לדרוש תיבת לכל והא דמה כהן כו' סכתב הר"ב הוא במשנה דלקמן]: ולא בתוך הבית. כלומר נעמי אדם או בגדים. אבל דבתי' ודלי לא. דלא סגי בל"ה. ועכשיו ראיתי למתירי סכתב וז"ל גראה פירושו שאם החלונות סגורות לא יראו הנגע עד שיפתחוהו והכי משמע בתוספתא דתניא בתוספתא בית אפל וחלונותיו מגופות פ"י סתומות. פותחים החלונות ורואין את נגעו. והא דתנן [במשנה דלקמן] אין פותחין לו חלונות היינו מחדש אבל יש שם חלונות והם סגורים. פותחים אותם לראות הנגע ע"כ: ולא בלילה.

מראות נגעים להקל. כדעתן ספק נגעים בתחלה טהור: זה זה בבינוני. היינו כר"ע וכו' ישמעאל ולא מלינו בשום משנה שלשה תנאים לתיבא נפקותא דדינא ציוניו כלל וכולו בחדא שיטתא אולי רק הכא כפי פ"י הר"ש ו"ל שמתנו העתיק רעו"ל. ובת"כ כפ"ה דפרשת נגעים וע"ש בפסך קרבן אהרן סכתב סס דחכמים שחמרו לו זה בבינוני ר"ע לפרש סמינת הכתובים אשר מהם למד ר' יהודה קולא ע"כ. ובגרמ"ם פ"ה דהלכות פומלת לרעת פ"י ו' ח' בהרת

מלאכת שלמה
שהיא עזה כשגג נראית בלדס שהוא לנן כהה ובהרת שהיא כהה נראית ככושי עזה לפיכך אין משערין הכל אלא ציוני שאינו לא לנן ולא שחור ע"כ משמע דמפ' דמלת נראית אינה גורת הדין והיו שברת ת"ק אלא הקדמה והשעה לתנאים המכריים אח"כ דוק: ב' אימתי רואין בשלש שעות וכו' ר' יהודה אומר בד' ובחמש וכו'. כנרייתא בת"כ ריש פ' שני דפ' נגעים קתני וכו' וכו' אומר בד' בה' ובחשע ונפטר אבל רואה אני את דברי ברבי

תוס' אנשי שם
חיים סר"ה לא כו' וזאת ר' יהודה למומר לא לכל אלא לכושי כלי וכושי כהה האלפי שס. וע"ש סכתב עוד ק"ל לרע דאמר מבי סס ציוני ומקפין היכי מחמיו ב"י פסין כפוך שבע וזאת למומר דלכתה דמי ליה ומקפין ל"י במראה סנגע מחמין לאוהו סס ע"כ: חיים ר"ה ורוב"א כו' בגליה הלכה כר"ע כו'. תמוה הא חזק פליגי עליה וזוהי כהה סס ודינו ככזים ואין הלכה כמותו מחמיו כח"ס צענו פ' לנולל מיד. ותו מה נפק דגליה הלכה כמותו כיון שבהה הלכה דגדה וסס ג"כ בגליה הלכה כהה אלא כהה הלכה כהה וזמיתנן דמסתבר קטמיה דפ"ט ע"ל לכן האין עוד לסתום כדרכי חזק וכו' וכו' ינחה משום דמסתבר עומיה דמק' או דברי יהודה משום קרא דעור שברו (ש"כ): חיים ר"ה אין כו' אכן יצו כו'. כי הרי קרא שס ע"כ. דברי ר' דני סולר כ' הרב קרין

הנגע. להבחין יפה עי"ז אך יהי מראית הנגע בעור ציוני. דס"ל דלא סגי במשער בצאמ. רק לריך שיתברר לעיניו יפה אם אינה נמוכה מקמחם ביה בעור אדם ציוני: (י) דס"ל דב' המקראות בעור שברו ובשור הכשר. היינו לומר יראה וכו': (יא) כבמראה בשר של עמנו. ועי"ז נידן לקולא ומנאלת מקיים מה דכתיב בעור שברו: (יב) נמאלת מקיים גם מקרא שכתוב בעור הכשר סתם [והוא דלא קאמר איכא]. היינו משום דספק נגעים להקל [בלקמן פ"ה]: (יג) גרמוני וכושי. ונ"ל דלפ"י פליגי אר"ע דלדידכו סגי לשער לפי האומר: (יד) ודוקא בנגעי אדם או בגדים. דאף דבגדים לא שייך עזה וכהה. ע"כ לריך להבחין יפה בין וירקק לירוק ובין אדמדם לאדום. אבל בבתיס הרי לא סגי בל"ה דאין נגע ממשל צבית רק צביתליו מצפנים [סתם] ינמות ק"ג ב' ועיין מראה בהן סימן ב"ט]. ואפ"ה לריך לפתוח החלון שבו כשהוא סגור כדי לראותו יפה: (טו) אכולכו קאי. ומשום שאם יראה או הנגע יתגלגל לו חומרל עי"ז: (טז) דע"י שאור החמה חזק או יתבלבל ויכסה לראית העינים: (יז) ר"מ פ"ל דקודם שלש שחרית הוא

אחרונה משנה
הוא דהכא כנראית הכהן איירי ושפתת ימי כסנר אינו פניו כלאן. וכן ו"ל ודעה הכהן ביום השביעי. אי שביעי יכול בין ביום ובין בלילה ת"ל ביום. וה"ק אילו לא נאמר ביום אלא בשביעי הייתי אומר אף בלילה ת"ל ביום. אבל בת"כ פ"ק דמ"ק ד' פ' דרשי מקרא אמרינא אכני דריש מוביזם הנראות בו ביום ולא בלילה וכבה מתנגע נראה לו ולא לאורי וכושי אמר דהיה צננני בתים אבל נעמי הגוף ה"ל אפ"י לאורי ת"ל וביום הנראות. והכי אמר בכההדין ד' ל"ד מה נגעים ציום דכתיב ביום הנראות: ובין הערבים. היינו לאמר חשע ואינו כמו בין ור"ל ביום המעונן. ומענינין אותו לתחר ויש דבדב להקל ולהחמיר כלפניל פפ"ק: ור"ל בלילה. היינו עשה עשיית לר"מ ולר"י גם שביעית. והכא לא גזרי ל"מ ור"י כההו דפ"ה בכההדין דלמר לר"מ אדם פועה עשה אחת וכו"ל שתי שעות. דהכא לא שייך שעות שהדבר נראה כשאר החמה חזק. אלא לר' יסודה גם בשבט מיקרי חזק. ובשגם כיו כהה אורו. ולר"מ לא: ב' בהן האומת נאחם מעיניו. נראה דליף לה מדמכמי עיני הכהן משמע דכני שמי פניו.

תוספות יום טוב נגעים הבל מיטמאין פרק ג' עובדיה מברטנורה

לשני שבועות. שם פ"ט
פ"ט: ד' השחין. לקמן פ"ט
ח"ל. חזון. ח"י. שם פ"ט
ה"ד: ה' הנתקים. ח"י. שם
פ"ט ח"ט:

הלופי גרסאות

במקום ג"ל בסוף וכן נשמר.
לאחר ג"ל וד"ל ולאחר
וכן נשמר. ובימינו ג"ל
ד"ל ומטמא וביה נחשב.
ד' מיטמאין ג"ל מטמאין.
ובימינו ג"ל ומטמאין.
שבת ג"ל וד"ל שבעה.
ה' מיטמאין ג"ל מטמאין.

תוספות חדשים

נגע. ביד טהור אחר לנזק
אל הכסף. דמעות עשה הוא.
דקחי וזכא. (הכ"ס).
ועיין ח"י:

אליהו רבא

מבאר ופטר כולה אמתי
ק"י שמתחיל מתלע או
מביר או פטר והדר קתי
מתלע. ופטר ארשא
אכסרי דקתי הסגיר
מביר וקתי וכן מתלע
ובימינו ד' השחין והמטה.
אם היה בו צעור שחין או
מטה ונרפא ק"ת ועשו
קרום בקליפת השם ואח"כ
עלה במקום הקרום נגע
בישער לקן ובסחין. אבל
נמתי לא מטמאין כו"ל
ולא נרפא לגמרי עד שיפשו
לק"ת: ה' הנתקים. כגון
גשמי שבעת הארץ או
זקני בגדים וזה נקח והע"פ
שחין זו שם נגע הגשמי
הוא נגע וטמא משום נקח:

תום' אנשי שם

התום' הוא למי' דל"ג שם
הא דרבה אבל למי' שבעת
התו"ט נמ"ק שם הא דרבה
אין מקום כלל לקיפו"ו.
(מ"י כח"י):

ד' ב"ב ר"ה השחין כו'

ולקמן מיטמאין כו'. וביב
הרי"ש ולק"ה קשה לדליל
דקמן מיטמאין ב' שבעות
וכן כלה מיטמאין לק"ת
הכי הוי סיפוא דידא נמי
והמ"י לא לרפוי' לה
הכי דוקא הו"ל לרפ"ה הכי
נמתי' דליל שיהא
הכאכוס או לא ירפ"ה נמי
הכאכוס דהמי' הכא דק"ן
דכסף שבע רבון אם לא
באו הסימנים פועלי הו"ל
למתי מיטמאין דאין כאר
נגעים ויש הסגר ולהכי
פטר דרפ"ה כו' ועמ"ס
התו"ט דרפ"ה אבל בשאר
נגעים ע"כ לר"ך למתי
מיטמאין כשי' שבעות
דכ"י יקתי מיטמאין כשי'
שבעות הא' לפימ"ס מיטמאין
בשבע ראשון לבד אם הלך
כנגע. (ב"ד): שרוא
שבעת ימים. קשה דה"י
שהוא ז' ימים שבת יתר הוא
ואלו ימים דק"ן וכן
לעיל שם י"ג ימים דיום
ז' עולה לכאן ולכאן קמ"ר
הכי שאין שם אלא שבע ז'
דכ"י ז' ימים שלמים ולא
אח"י' נקמ"ת הו"ס ככולו
ואם קרמ' מר"ה דכשהי' נראה
זו כו' טומאה אין מתלפין
אז"ז עד הערב ואם עד
סגר

בבהרת מחית צער חי. אבל כל מה שהוא [מזוהר] צבירת הוא
מחוייב בשאת וכל מה שהוא בשאת הוא מחוייב צבירת. כמו
שבארנו בראש המסכתא. [במשנה ב' כ"ג ג"ס שם הר"ב] וכן
בשאר מראות נגעים. הרמב"ם [אמ"ל קתי נמי שאם היה כסוד
ובשנתה לשג' וליהו ד' ש"מ דכל הד'
מראות עומד בעיניו מיקרו. כמ"ס
ב"פ ח"מ"ג [ד"ה לפסוק] וכדמ"ן בפרק
דלקמן משנה ז': ובפסיון בסוף
[שבע]. דבתחלה לא כמ"ס ב"פ ח"מ"ג:
[שחין] י"ג יום. כ' הר"ב דיום ז'
כו' ועי"ן עוד בפירושו למשנה ד' פ"ק]:
ד' השחין והמטה. לקמן בפ"ט
מפרש איזהו שחין. ואיזהו מטה.
הר"ס: מיטמאין בשבעת אחד. לקמן
הר"ב דשאר נגעים יש להן שני הסגרות
וכו'. והר"ס הקדים ח"ל מיטמאין בשבעת
אחד מה שחולקין משאר נגעים בשבעת
שחין ובמטה כאשר התחדש בהן לרעת בהסגר שני. ואמנם בא בהם ההסגר שבעה ימים לבד
במה שילמדך הסגר ואחר השבעת
יחלוט או יפטור. ולא נזכר בהם מחיה. ואמנם אמר בנגע השחין ושערה הפך לבן. ואמר בו ג"כ
ואם פשה תפשה בעור. ואמר בהם נגעים שבעת ימים (ב): (ה) הנתקים. לקמן בפ"י מפרש להו: מיטמאין בשני
שבועות

בבמדיה. בתחלה ובסוף שבוע ראשון
ובסוף שבוע שני לאחר הפטור. ובפסיון.
בסוף שבוע ראשון ובסוף שבוע שני
לאחר הפטור (ב). ומיטמא בשני שבועות
שחין שלשה עשר יום (ב): ד' השחין
והמטה (כ). מיטמאין בשבעת אחד (כ).
ובשני סימנין. בשער לבן ובפסיון. בשער
לבן. בתחלה בסוף שבוע. לאחר הפטור. ובפסיון בסוף שבוע. לאחר הפטור.
ומיטמאין בשבעת ימים (ב): (ה) הנתקים (א) מיטמאין בשני
שבועות

מבאר לקמן בפ"ט כמו שכתבתי שם: ובסוף שבוע. צו"ו ולאחר הפטור
צו"ו צ"ל כולוהו בלבי. תיבא בתחלת ח"ב צבירתה דר' ישמעאל כל דבר שהי'
בכלל ויאל' לעשון עשן אחר שם א' כענינו יאל' להקל ולא להחמיר כיצד ובשר כי
יהיה זו צעורו שחין ונרפא או בשר כי יהי' צעורו מכות אם והלא שחין
ומטה בכלל כל הנגעים היו וכשיאלו לעשון עשן אחר שהוא כענינו יאל' להקל
ולא להחמיר להקל עליהם שלא ידעו צמחי' ושלל ידעו אלא בשבעת אחד:
ד' הנתקים. שיעורן נגרים. תיבא בתחלת ח"ב צבירתה דר' ישמעאל כל
דבר שהי' בכלל ויאל' לעשון עשן אחר שלא כענינו יאל' להקל ולהחמיר כיצד
אז"ז או אשה כי יהיה זו נגע ברה"ט או בזקן והלא הרפא והזקן בכלל עור
הבשר היו וכשיאלו לעשון עשן אחר שלא כענינו יאל' להקל ולהחמיר להקל
עליהם שלא ידעו בשער לבן ולהחמיר עליהם שידעו בשער זהוב פי' שלא
כענינו דנתקים מטמאין בכל מראה ועור הבשר אין מטמא אלא ב' מראות
וכי

מלאכת שלמה

יבין

מתי כל א' מטמא. בשער וכו' (ב): או או קתי. הא בתחילה אין
פסיון מטמא [פ"ט ח"ג]: (בז) דיום ז' עולה לכאן ולכאן: (בח) שחין
היינו שנספד העור ע"י הכאה או ע"י חולי שבגוף. ומטה היינו שנספד
העור ע"י אש. או ע"י רוחחין שפלו על בשרו. ושיניה כשהן עדיין
מורדין. דהיינו שיש במקום החצורה ליחה. אין מטמאין בנגעים.
וכשהרפאו לגמרי ונעשו ללקת. אז הנגע שגולד שם דינו כשאר נגע
שבעור הבשר. אבל כשהרפאו רק ק"ת. ועלה עליהן קרום כקליפת
(כז) ר"ל אף בלא ס' טומאה לר"ך לסגרו עכ"פ שבע ז'. וכשלא ימלא' זו בסוף השבעת ס' טומאה פוטרו אבל בשאר נגעים שצ"רם צעמד
בעיניו שבע ז' אינו מטמא עד שחזור ומסגרו עוד שבע ז': (ל) פאוע שבע ז' הוא ז'. רק אפ"ה נקט הכי אידי איך.
א"ג קמ"ל דאף שלא מלא' בה בסוף שבע ס' טומ'. אפ"ה עמא כל יום הו'. שהרי לר"ך טבילה והע"ס: (לא) נתק הוא ששירו שער הראש
או

אחרונה

אסמכתא בעלמא. א"ל כולו מהכא וי"ף: לאחד הפטור. פי' הר"ב כגון שמד
כשינו עני שבעות וכו' ויהי' אם פטרו ממדת שכלו סימני טומאה אם חזרו
מחלינו אבל הלך כנגע וחזר פס סימני טומאה אין זה לאחר הפטור אלא
כנגע אחר וסימני בתחלה כדלקמן פ"ד מ"ו ופ"ט ח"ג: ד' ובפסיון בסוף
שבע. דפסיון לא מטמא בתחלה בכל הנגעים. וי"ף ב"ב מדכתיב אחרי הכרואו
אע"פ דהתיב בעור בשר כתיב. צ"ל דליף מהתם לכו"ל. ומיהו בת"כ בני
נתקים דריש ביום השביעי ציוס ולא בליה. ואמר התם דלא יע"פ לה משכ
הכבד דמה לשכר הבשר שכן אין מיטמאין אלא בארבע מראות ע"כ ואל' בפסיון
נמי איבא דך פירכא לנתקים ומי"ל דפסיון לא מטמא בנתקים בתחלה ובקרבן
אח"כ כבד דוקא לענין גילה שייך דך פירכא כיון דנתקים מיטמאין בכל
מראה יוכל להסחיף אף בליה. וז"ל נמטה נמי כתיב ציוס השביעי ולמה לי
ני"ף משכר הבשר דהתם ליכא פירכא דמטה נמי אינו אלא בארבע מראות ובפ"כ
מ"ב כהנב דבגמ' דידן לא יניף מניוס השביעי ציוס ולא בליה אלא מניוס
הראות: לאחד הפטור. ה"ל בין שפטור כשפטור בעיניו שני שבעות וכן הלך
סגר

